

DEBRECZENI UJSÁG

Hajdúföld

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTŐZSÓR 10 FILLER, VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

Uj világ felé

(mars.) A célja vesztett trianoni magyarság néhány esztendő óta, ha kifogyott a reményből, ha az itthoni mákonyok nem tudták már tovább állítani lelkét és lelkiismeretét, úgy tekintett messze Anglia ködországa felé, mint az imaszövényén guggoló török néz Keletnek távolába, ahonnan felkél a nap. A magyar életben 1927 júniusa óta London lett a remények Napkeletje, ahonnan vártuk a magunk ragyogó napját, mely alatt egyszer helyünk lesz nekünk árva, didergő magyorknak is. A magyar irredentának London lett a csodás Mekka, ahova el akart jutni bolog és boldogtalan, ahonnan iránymutatást várt a nemzet. Legsűrűbben persze azok vándoroltak a La-Manche tulsó partjára, akik inkább maguknak, mint a magyarságnak akartak hozni valamit. Legsűrűbben azok hívatkoztak a lord kifejezéseire, akik a saját kis politikai becsenyéjüket forgatták a fellobbanott szent lángok tüzeinél. Adománygyűjtők, kódulók, segélyt kérők, politikai történetek tolongtak a Daily Mail előszobáiban s itthon üzenet hozók, hírvivők, fülbe-sugó écszégerek javeszkelték a fórumon, vagy suttozták bizalmas baráti körben, hogy a lord nincs megegyedve a magyar belviszonzokkal, elkedvetlenedett a mozdíthatatlannak látszó magyar ügyektől, s a magyar revízió sorsát mindaddig kilátástalannak ítéli, míg a magyar belpolitika irányítójá nem fordul újra a régi liberális demokrácia, a múlt századbeli jelszavak, módszerek pórusa felé.

Bevalljuk, ilvenkor mindig azt gondoltuk, hogy Anglia valóban a kód, a homály országa, ahonnan a magyarság napja soha sem szállhat az égbe. Ilvenkor mindig úgy éreztük, hogy óceánok köd függönyén, át nem hatolhat még a tiszta elmék reflektora, világos szemek kutató sugára sem, s egy idegen világ távolából, a felhőkarcoló-szerkesztőségek ablakából nem lehet ide látni a mi északába hullott kis magyar világunkra, nem lehet onnan megérezni a mi apró bajainkat, felismerni a mi igazi problémáinkat s úgy ezért fonákunk, tájékozatlanoknak tudtuk, éreztük az odaátról jött és liberális redakciók technikáin keresztül filtrált jó tanácsokat.

Oh, hányszor és hányszor szeretünk volna mi is elzarándokolni abba a nagy nyugati Mekkába és elmondani, hogy — nézd nemes lordunk, — idehaza félre siklott a mi ügyünk, idehaza felnőtt egy generáció, élre serdült egy ifjú Magyarország, amely más mint a régi volt. Idősebbjei a Deberdó poklán, négy világtári lövészárkaiban lettek férfivé, fiatalabbjai tíz év nyomerában. Trianon utáni idők retteneteiben tanulták meg, hogy a háborúval befejeződött az európai történelem, az európai politika egy egész korszaka is. Ujkor és új világ születik, új eszmék mustia forr pince mélyveken. Ez az új fiatalság, a háborút jártak és utánuk lövők nemzedéke, kitagadta és megátkozta magában a tegnapok múltját, amely ezt a születő új kort akarja anya-méhbe vesztetni. A his-

Ausztriában megindult a döntő harc a marxizmus ellen

Miklas elnök feloszlatta a parlamentet

Az osztrák nemzeti tanácsot feloszlatták. Miklas köztársasági elnök a késő éjszakai órákban a szövetségi kormány javaslatára dekretumot írt alá, amelyben elrendeli a nemzeti tanács azonnal való feloszlását. A dekretum nem mond semmit az új választás napjáról, miután az új alkotmány értelmében a kormány a nemzeti tanács főbizottságának állandó albizottságát ma délutánra fölére hívták össze, hogy döntsenek a választás napja fölött. A kormány november 9-ét vette ferybe s miután ezzel a javaslattal valamennyi poli-

tikai párt egyetért, kétségtelen, hogy az új osztrák parlament választást november 9-én tartják meg. A parlament feloszlátása Vaugoin miniszterelnök kívánságára történt, aki a keresztényszocialistákkal és a Heimwehrel megindítja a döntő küzdelmet az austro-bolsevizmus ellen, amely már-már sirba vitte Ausztriát. Nagyon valószínű, hogy a novemberi választás halálos csapást mér az osztrák marxizmusra s a szocialistákat döntően legyőzi a szomszédunkban is elemi erővel feltörő nemzeti gondolat.

Bécs, október 2.

Az osztrák Heimwehr-szövetség országos egyesülése felhívást bocsájított ki, melyben megállapítja, hogy a marxista egységes frontot szétzúzták. Hogy a Heimwehr most a kezét a kormánykerékre tette, nem azért történt, hogy a keresztényszocialista pártot támogassa, hanem azért, hogy a kormány rudját a Heimwehr-mozgalom számára szilárdan tartsa azzal az eltökélt elhatározással, hogy azt semmi körülmények között sem engedi kezéből kicsavarni.

A cseh képviselőházban Udrzal miniszterelnök hivatalosan is megcáfolta Masaryk nyilatkozatát

Egy interpellációra adott válaszában azt állította, hogy az angol lap meghamisította a köztársasági elnök beszédét

Prága, október 2.

A képviselőház mai ülésén Hlinka és a tót néppárt képviselőinek aláírásával a miniszterelnökhöz interpellációt osztottak szét, mely a köztársaság elnökének ismeretes határevíziós nyilatkozatával összefüg-

gésben kérdezi a kormánytól, van-e tudomása az elnök nyilatkozatáról, vállalja-e a felelősséget érte, továbbá milyen ösztönzéstől vezetve tették meg a nyilatkozatot, végül hogyan hajlandó a kormány megnyugtatni a cseh és tót közvéleményt.

Az interpellációra válaszolva szólalt fel Udrzal miniszterelnök a plénum előtt, miután előzően hosszabb beszélgetést folytatott a Kistapolcsányban időző elnökkel. Udrzal felhívására elején a kommunisták felkiáltottak: *Roskad az épület, az el-*

tória rácsapta ugyan a kripta aítót a tegnapi, de még itt maradt belőle mindaz, ami a jelennek, jövőnek undorító és gyűlöletes. Itt maradt a Wilsoni Népszövetség világszalása, itt maradt tudatlanságának, tökéletességének, romlottságának megannyi bizonyítéka egy csomó béke-alkutmány alakjában, itt maradt ezernyi megoldatlan hagzott társadalmi, szociális probléma s itt maradt egy csomó „paralitikus makacsszerű agasztvánia”, aki ránk akarja ráerőltetni a maga egyoldalúvalonak hitt rögeszméit. Mi fiatalok, olaszok, németek, magyarok régen tisztában voltunk azzal, hogy jobb kor, hecsületesebb világ nem lesz Európában míg a múltból egy darab is él. S azok a tanácsok, intelmek, melyeket Londonból hoztak, mi nekünk azért voltak érthetetlenek, fonákok, mert mire haza kerültek, a tegnap gyűlölt hangját halottuk belőlük. Pedig már láttuk, éreztük azt, hogy a múlt század liberális demokráciája a magyar életben is dühítő anakronizmus. Oldalán ott áll a tőke, a sajtó, a pénz hatalma, amelynek megnyírt bárányok nyája kell nemzet helyett, velünk pedig itt jár az élni akarás ősi ösztöne, amely bennünk a nyomor vackain is új, erős emberről, öncélú magyar fairól, kollektív nacionalista társadalomról álmodik. A liberális demokrácia táborában a perc-emberké, a mának

élők, a pillanatnyi kortes sikerek történelmi szenvedők önnagukat, mi bennünk új évszázadokra megtartó, jövőnek indult gondolat csirázik, igazságosabb elrendezettségű Magyarország, népcélt építő új magyar állam eszméje angol. A mi „paralitikus makacs” liberális öregjeink, cugos cipős, nagy pipájú demokratáink elmebelileg pontosan 81 esztendővel maradtak vissza a magyar múltban, mikor kossuthi elgondolás szerint akartak megoldani olyan problémákat, amelyek Kossuth korában nem is léteztek. A debreceni 48-49-es országgyűlés flangringó tollas népképviselőinek szemével nézték a zsidókérdést, az egyedül üdvözítőnek vélt titkos választófogal hitték megoldhatónak a magyarság rettentő nagyvágú szociális problémáit, s régi levelekből magolták össze a Duna-konföderáció külpolitikáit. Azt hirdették maguktól, hogy ők képviselik a feilődést, a haladást, a holnapot, mikor már a ma, sőt a tegnap is túlhaladta őket. Ezek kártak megfojtani a fiatal Magyarország százszor szent kisajdét, ezeknek gölcsessége gunyolta zöldfüllűnek a holnap hírdetőit, ezeknek a léte volt Trianon. Népszövetség és minden gyűlölt humbug legjobb szövetségesse. Az ő kompromisszumos nyám-nvamságuk segítette itt tíz éven át Trianont, az ő bankkapitalizmusuk, az ő kartellük

rabló uralma gyengítette napról-napra a revíziót váró magyarságot, az ő Duna-konföderációs észleléseik verték és verik a hidat Massaryk fehér paripájára előtt, mely mögött a diadalmas cseh hadsereg és a beteliesedett pán-szláv gondolat masirozhat testünkön keresztül az új Európa ellen. S Trianon itthon antant-íval szemben mégis mi voltunk a revízió elenségei, mi voltunk a magyar igazság kerékkötőit kiáltattunk ki reakciós barbaroknak, s látszatra a mi „tacsó-politkánk” ellen szegődött a magyar nemzet egyetlen igaz barátja, Rothheimere lord is.

Tegnap óta azonban úgy érezzük, hogy a paralitikus makacsság belső frontja, a hazugság-hadiárat itthoni hadserege helyrehozhatatlan vereséget szenvedett s a mi szedeiőzködő soraink élére új, Isten rendelte vezér lépett Rothermere lord magasztos szeméjében.

Ez a vezér legvilágosabban látja ma, hogy az új Európában a háborus és az azt követő generációké a jövő. „Birálói. — írja Rotherme. — világtól emaradt ósdi politikuskok, akik nem tudnak belenyugodni az ifúság érvényesülésébe.

Azt hiszik, hogy a Népszövetség szervezett humbugja békiyóba verheti a nemzeti ösztönöket és energiákat, amelyek legyőzhetetlenségét bizonyítja a világtörténelem,

Ára 10 fillér.

Kik ezek a sötétben ólálkodók, akik ma a szentszövetség végzetes hazugságait elevenítik fel és a nemzeti eszmét akarják bilincsbe verni? Ezek a szövetséges országok kormányainak, parlamentjeinek és sajtójának aggyasztánjai, akiknek elméje elveszítette rugalmasságát és akik paralitikus makacssággal ragaszkodnak rögeszméjükhöz és gyűlölnék mindenkit, aki őket az idők haladására emlékezteti.

Rothermere lord nyíltan elismeri ezenfelül, hogy van zsidókérdés és hogy a paralitikus makacsság belső mit fog szólni mindenhez itthon. Az Est. avagy Hegyemezi atya? Vajon, hogy fogják megtagadni a lordot azok, akik a maguk kiesíves csizma-sarok horizontu szempontjával soha, de soha nem fognak tudni olyan eszmei magasságokba emelkedni, mint ő, akit eddig vezérüknek vallottak s aki most hittvallást tesz róla, hogy a nemzetek fejlődésének útja nem a liberális osztályállam, hanem az osztályok fölötti nemzet, amely megépült Itália fiataljainak vállán, előreront Hitler horog keresztés zászlai alatt, s eszméje éled Angliában is.

A lord most a magasra emelt vezéri paizsról a mi hitünket hirdeti. Ő, aki a magyar igazság lovacsiává verte magát, megtalálta a belső abszolút igazságot is: **hogy csak az erős, megfiatalodott nemzetek teremthetnek boldogabb Európát, jobb kort.** S Rothermere lord, aki korban előttünk jár, lélekben hozzá fiatalodott a mi generációinkhoz, bizonyosságát annak, hogy az eszmék melyeket ezek az új nemzedékek visznek, nem a születési anyakönyvi kivonatot, hanem a jószándékot, a megértést várják, a támogatást kérik a nacionalista érzésű öregektől is. Mert nekik már csak ez az egyetlen út adatott: hogy jogot szerzhessenek a holnaphoz, s le vezekeljenek velünk együtt a gyászos tegnapi, mely fölött szólni már a lélekharang. A kriptában, amely fölött megkondította az idő, egyútté vannak zárva: Trianon, Népszövetség, liberális állam, osztályharc és minden multbeli átok. A Holnap után pedig ott dübörög a jövő Mussolini légióival. Hitler reham-szakaszaival s talán a mi nehezen induló magyar sorainkkal, amikre mégis rásütött az a nap, mely alatt már helyünk van, — mi nekünk is.

A cseh képviselőházi szülő cikk folytatása

nők maga sem bizik a határokon.

A miniszterelnök ezután a következő nyilatkozatot tette:

„Illetékes helyen tájékoztattam arról az állítólagos interjúról Masaryk elnökkel, melyet a londoni General Rex terjesztett. Az információ szerint a köztársasági elnök 1930. augusztus 13-án fogadott egy angol újságíró, akivel társalgás közben érintett néhány kérdést, melyről a lapokban publikáció történt. A beszélgetést az elnök nem szánta interjújának és a hírlapíró legnagyobb részben a saját gondolatait adta vissza. Az ugyanevezett interjú szövegét jóváhagyás végett nem mutatták be. A beszélgetés másfél hónappal ezelőtt történt és feltűnő, hogy csak most hozzák nyilvánosságra. A köztársasági elnök interjújára az egyik napilap lett figyelmes, amely néhány pontban felvilágosítást kért, mert ezeket nem tartotta összhangban állónak az elnök közismert nézetével. Már ez is bizonyítja, hogy az interjú tartalma több irányban ellentétben állott a köztársasági elnök nézetével. Amidőn az elnök irodája értesült arról, hogy a beszélgetést interjú formájában közölték, panaszt tett, hogy a nyilatkozatnak legalább azokat a részeit, amelyek az elnök nézetét a legnagyobb mértékben hamisan adják vissza, amennyiben lehetséges, a kellő értékére leszállítsák. Az elnök nem tartja lehetségesnek, hogy fontolóra vegyen olyan dolgot, mely megváltoztatná a békeszerződés teremtette állapotokat. Ezek szerint a köztársasági elnöknek magánbeszélgetéséről van szó, melyet a nyilvánosságra hozott interjúban nem helyesen adtak vissza.”

Malypetr elnök megállapította, hogy e nyilatkozat felett vitának nincs helye és bezárta az őszi ülésnek első ülését.

Tót lap a cseh aspirációk ellen

Prága, október 2.
A Szlovák a leghatározottabban tiltakozik egyes cseh lapok követelése

ellen, hogy a határrevízió kapcsán egyes magyar vidékeket: Balassagyarmat, Gyöngyös, Miskolc, Sárospatak környéke Csehszlovákiához csatoltassanak. A magyarok e területek átengedése fejében a déli felvidék legelsőbbrendű termőföldjeit követelnék. E területeken bekövetkeznék a leszerelési akció, mint Komárom és a többi tót ipari vidéken és a munkanélküliség száma ismét erősen emelkednék.

Ábrándozás a cseh-jugoszláv korridorról

Prága, október 2.
A Csehszko Szlovo cikke szerint a

határrevízió újabb magyar területeknek Csehszlovákiához való csatolását jelentené. Nem tudja, hogy a köztársaság elnökének midőn a revíziót említette, az járt a fejében, hogy meg kell valósítani a cseh jugoszláv korridorot de mindenesetre tény, hogy a tótoknak még mindig vannak igényeik egyes mai magyar területek, melyekről a békekonferencián is tárgyaltak és melyeknek egy része 1919-ben a csehszlovák megálló erők hatalmában is volt. A tótok igénye Szóbtól az Ipolytól keletre 10 km-re, a határtól délre pedig 25 km-re terjedne.

Megígérte a rokkantkérdés rendezését

Ernst Sándor népiöléti miniszter

Budapest, október 2.

A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége ma tisztelt Ernst Sándor népiöléti miniszter előtt vitéz Ertl János és Arvaalvi Nagy István vezetésével. A hadirokkantak üdvözölték a minisztert, majd felhívták figyelmét a hadirokkantkérdés törvényhozási rendezésére. Különösen a járulékok rendezésére, a rokkantjelvény kérdésre kérték a miniszter figyelmét és arra, hogy az alkalmaztatásoknál a hadirokkantakat, özvegyeket és árvaakat részesítsék előnyben. Kérték végül a minisztert, hogy évenként egy gyűlést tartson engedélyezzen a hadirokkantak részére. Vitéz Szabó Béla a győri törvényhatóság által elfogadott határozati javaslatot adta át a miniszternek, mely a rokkanttörvény megalkotását sürgeti.

A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy mindaz, ami törvényhozási úton elérhető, igyekszik megvalósítani. Semmi akadályuk sincs azoknak a kívánalmaknak, amelyek a jelvényekre, az alkalmaztatásnál való előnyben részesítésre és a rokkant-napi vonatkozásokra. Egyedül a járulékok kérdése az, amely összefüggésben van az állam teherbíróképességével. Ezen a téren

csak addig lehet elmenni, ameddig az államháztartás helyzete megengedi. A rokkantszövetséggel teljes harmóniában kíván dolgozni — mondotta — és a rokkantakra vonatkozó kérdéseket, még mielőtt intézkedés történik bennük, meg fogja beszélni a rokkantszövetség vezetőivel is. A küldöttség megnyuavással vette tudomásul, hogy a miniszter a legnagyobb jóindulattal óhajtja kezelni a rokkantak ügyét.

PERTRIX
VÉD JEGY

záraz elemek és telepek
sehlámpa és anódepek

száma.
Eljesítvénük felülmúlhatlan.
Mindem szakületben kapta ok

TARCA

Főváros a bozótban

Időnként az európai lapokban is megjelent egy-egy rövid híradás arról, hogy a legtávolabb fekvő fehér földrész, Ausztrália szövetséges államai számára igazi úvilági telep fővárost épít magának. Ez a főváros Canberra, amely az ausztráliai lakosság kifejezése szerint „a bozót közepén” épül, amit valóban énkén bizonyít az, hogy az új metropolist hét órányi utazással lehet megközelíteni a kontinens kereskedelmi géocentrumból Sydneyből és tizenöt óra alatt Melbourneból. Ennek az oka azonban épen a két város feltételezése, vagyis hogy amikor a hat ausztráliai gyarmat egyesült, a szétágazó érdekek és igények rem voltak másképpen eliminálhatók, mint ezzel a harmadik megoldással.

Canberra most Új-dél-wales dombvidékén épül, teljesen szűz talajon. „Kár ezért a földért, — mondotta egy ausztráliai politikus. — igen kiváló birka legelő lehetett volna!” Az egyhangú vidék valóban gondolkodásban elhatárolt, hogyan eshetett épen reá a kormányválasztása, mert Canberra minden tájképi érdekességet nélkülöző területen terjed

el, egyelőre ugyan inkább csak a geometriai szabályszerűséggel kijelölt főutvonalak és telkek, épületek nélkül, mintegy hatszáz méterre a tenger színe felett, végtelenül unalmas eukaliptusz eszerek között, kitéve a fagyos téli szeleknek és a nyár forró verőfényének.

Amikor Ausztrália épen ezt az istenhátmozgató földdarabot választotta ki fővárosa számára, kétségkívül az Új-élföld elszigeteltségében fekvő székhelye, Washington lebecsült szemével, úgy vélték, hogy itt távol a kereskedelmi és ipari élet zártól, az egyes gyarmatok belpolitikai tsáitól, böles elszigeteltségben tanácskozhatik a parlament dolgozhatnak a tudósok s virulhat fel a még nagyon is fiatal kultúra. Több mint százezer pengő értékű díjat nyert az az amerikai építész, akinek főváros modelljét elfogadták. Tizenkétmillió fontba, tehát több mint negyedmilliárd pengőbe kerül csak az alapok letétele és a legfontosabb középületek létesítése.

Mint egy mesebeli város emelkedik ki Canberra a vadonból. Sivatos talajból már is viruló parkokat varázsoltak elő, így csupán az idejelenes parlament épület előtt nyolcvanezer pengőbe kerül a tulipán-ágyak kiformálása. Kétszázötvenezer pengőt fordítottak egy közfürdőre és két és fél milliót irányoztak elő a múzeumra. A parkfenntar-

tása évi egymillió áldozatot kíván. Tíz szállodát emelt a kormányzat, tizenkétmillió pengős költséggel, valamint egy magán szállót a miniszterelnök hárommillióért. Ehez járulnak még a sporttelepek, golfpályák, lövészversenyter, sétakertek és más szórakozás céljait szolgáló intézmények, amelyek mind arra valók, hogy megkönnyítsék a politikusok tartózkodását.

Mindezek dacára úgy a politikusok, mint a tisztviselők a legnagyobb elkeseredéssel költöztek az új fővárosba. Mintán a kormányzat 26 évig székelt a kényelmes, nagyvárosias Melbourneben, új álmashelyüket a sivatagba való száműzetésnek fogják fel. Különösen a hölgyek vannak szerfelett elkeseredve Canberra szégyenes kereskedése miatt, amelyek sehogysen pótolhatják Melbourne fényűző divatruháit. A családosi tisztviselők gyermekeiktől is kénytelenek elszakadni, mert az iskolázás ügye Canberrában még meglehetősen kezdetleges stádiumban van.

Ezidőszerint egyetlen mozgófénykép színház működik, mindezen felül pedig a lakosság nagy bosszúságára még alkohol tilalom is van az új fővárosban.

Ausztrália 114 képviselője sokkal könnyebben megszokta az új helyzetet. Itt a parlament ugyanis egy évben legfeljebb hat hónapon át ül, tehát egy héten akkor is legfeljebb négy napot koresztül. A ké-

viselői elsőosztályú szabadidegy itt is divatban van s a honmentésben kifáradt parlamenti tagok az ülések után sicve hagyják el a bozótot s utaznak Sydney-be és Melbourne-be, a nagy világi örömeik közé. Az utazást csak a különböző gyarmatok közötti alkalmatlan átszállások teszik kényelmetlenné, miután az Új-Dél-Walesi vasút síneinek nyomtávolsága egészen más, mint például a Victoria gyarmaté. — Kétségtelen, hogyha a szélsőséges ellenzéki elemek kerülnének uralomra, Canberrát épen olyan gyorsan eltörölnék a földszíntéről, mint ahogy az épült.

Holt az új fővárosnak politikai jelentősége igen nagy. Canberra megteremtésében jut kifejezésre az a törekvés, amely a gyarmat-komplexum állam részének nemzeti egységben való tömörülési vágyát leginkább dokumentálja, hogy ez egy eddig feltöretlen talajon, semmiből előteremtett új főváros építésében nyilatkozik meg, annak mély pszichológiai okai, az ausztráliai lakosság lelkiállapotában gyökereznek. Bizonyos az, hogy ebben a fővárosban a szélesebb látókörű, partikuláris viselkedéstől mentes nemzeti szellem sokkal inkább meg fog erősödni, mint a gyarmatok bármely már meglévő székhelyén. Canberra fejlődésben van, de fellődik egész Ausztrália lakosságára is. A kontinentális egység kiépítésében az új fővárosra rendkívül nagy történelmi szerep vár.

A legfinomabb liszt sem olyan finom, mint az a por amelyből az

Odol fogpép

készül. Az Odol fogpép jól tisztít és kíméli a fogakat.

Németország gazdasági ultimátummal fenyegeti meg Csehországot

A német sajtó megvetését fejezi ki a cseh laká- néppel szemben

Berlin, október 2. A Germania jelenti Genéből: Curtius dr. birodalmi külügyminiszternek Benes cseh külügyminiszterrel folytatott beszélgetés során német részről kifejezésre jutott a prágai németellenes események miatt érzett nagyon komoly sajnálkozás. Német részről hangsúlyozták, hogy az ilyen eseményeket elkerülhetetlenül meg kell akadályozni a cseh-német jóviszony. Ha ezek az események a német filmek bojkottálására vezetnének, akkor német fellegváraként az a veszély forog fenn, hogy a szükségesnek mutatkozó hasonló német intézkedések a német-cseh kereskedelmi összeköttetés jelentékeny megnehezítésére vezetnének.

A Deutsche Tageszeitung többek között a következőket írja: Bizzuk csak rá a csehekre, hogy a prágai események miatt annyira szégyeljük magukat, mennyire lehetséges. Egyelőre ugyan nem látszik, hogy ezt tennék. A rendőrség hanyag és kései beavatkozása és a hivatalos mentegőzések mellett közelálló a gyanú, hogy a prágai affér az ugynevezett népakarat kitörése volt és nem egyes körök tulbuzgósága. Hogy viselkedjünk mi németek egy ilyen lakájnépnek egy olyan nemzet iránt, amelyik a németeknél gyűlölettel szemben, amely nemzet, mint a németek, legalább is egykor uralkodó volt és amelynek éppen a csehek minden kulturájukat köszönhetik.

Itt csak a néma megvetésnek van helye. Szorongatott testvéreinken nem tudunk segíteni, mert hiányzanak ehhez külpolitikánk hatalmi eszközei. De legalább ott, ahol tudunk, kell tennünk valamit. Ez a jelen pillanathoz csak gazdasági téren lehetséges. Remélhetőleg ezek után méltóságos tartózkodással és legalább is a nélkülözhető cseh behozatal bojkottálásával ott találjuk ezt a népet, ahol a legérzékenyebb: a pénztárgyán.

A vidéki sajtó is nagyon felláborodott cikkeiben foglalkozik a prágai zavargásokkal. A Hamburger Anzeiger „A világ legnémetellenesebb városa” címmel többek között így ír:

— A Prága középpontjában napról napra lejáró jelenetek a világ egyetlen kulturálmában sem volna lehetségesek. A Szudéták németiségére egyébként nemcsak ennek a moztámadásnak és ablakbeverésnek a súlya nehezedik. Nem mulik el nap utáni akadékoskodások nélkül és nincs hét, hogy a csehek be ne törnének a németek gazdasági vagy nemzetpolitikai birtokai. Masaryk, aki minden beszédében hangsúlyozza jóakarátát, nem csodálkozhat, ha

németek mindinkább kételkednek egy olyan ember jóakarátának az őszinteségében, aki mindezt a terrort fedezi. Masaryk, ki szereti, ha úgy emlegetik, hogy „a filozófus az elnöki székben”, csak szónokol, — de az utcák hőse, kormányoz.

A Tremonia, a centumpárt nyugatnémetországi vezetőlapja ezeket írja: Alapjában véve a cseh népléleknek ezek a kitörései nem egyebek, mint az alacsonyabbrendűség, hamis

irányba terelt érzéskomplexusa. Csehszlovákiát minden oldalról a kimagasló német kultúra veszi körül. Csehország Németország megerősödésétől nemcsak gyengébb kulturáját félti, hanem nemzetgazdasági és politikai jelentőségét is. Ezekben a kitörésekben a magasabbrendű germánosság ellen évszázadok óta táplált gyűlölet jut kifejezésre.

A Szudétáknak Berlinben élő hazájához hű németsege egyébként vásárrapra nagy tüntetést szervez tiltakozásul a prágai hallatlan németellenes izgatás ellen. Nem tűrhetjük szó nélkül tovább — mondja a felhívás — a cseh ugynevezett „szomszédbarátok” tulkapasait.

A pesti sajtó szerint tisztviselői fizetés-csökkentést tervez a kormány

Budapest, október 2. A fővárosi delugáni sajtó szerint a kormány gazdasági és takarékosági programján szerepel a közalkalmazottak járandóságának a revíziója is. Most folynak az idevonatkozó miniszterközi bizottsági tárgyalások. A tárgyalásokba belevonták Ugron Gábor, a takarékosági bizottság elnökét is. Állítólag arról tolnak előszörban itt a megbeszélések, hogy miképpen lehetne keresztülvinni az

állami tisztviselők fizetésének valamilyen formában való enyhe redukcióját.

A tárgyalások már meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak s bár nehézségek merülnek fel az egyes minisztériumok részéről e kérdésben, a helyzet mégis az, hogy a kormány feltétlenül meg akarja valósítani a kiadások apasztását s ezt a parlamenttel is szankcionáltatni akarja.

Mussolini három évre jósolja a világ-gazdasági krízis megszűnését

A fascista uralom a legszigorúbban megtorolja a gazdasági élet lánckereskedőinek és stróhmanjainak csalásait

Róma, október 2. Mussolini a korrupciók őszi tanácskozásának megnyitói ülésein a római Palazzó Veneziában nagy beszédet mondott, amely nemcsak általános figyelmet, hanem általános megértést is talált. A világ-gazdasági krízis elérte tetőpontját. — konstataulta a Duce — és most már hainál következik hamorosan a hosszú éjszakára.

— A lábbadozás legalább három évig fog tartani! — jelentette ki azután. — Ennyi ideig tart az átmenet a mai szorult gazdasági helyzetből a gazdasági élet virágzásáig. A fasiszta kormány természetesen minden szükséges és megfelelőnek látszó intézkedést megtesz, hogy ezt az időszakot megrövidítse, mert a fasiszta rendszer elhatározott szándéka, hogy ezt a válságot éppúgy, mint a többit, leküzdje. A gazdasági válság felemelve szemben a fasiszta rendszer nem marad télen, hanem általános rendszabályokkal mindenbe beavatkozik, ahol értékes és jelentős javak forognak kockán.

Beszédének különösen az a passzusa keltett azonban feltűnést,

amelyben ezeket mondta Mussolini:

— Sok beteg és hajótörött ad nekünk S. O. S. jeleket, de nem lehet valamennyit megmenteni. Többben inkább azt érdemlik, hogy elszüllyesszék őket. A legtöbben azok közé a kontár üzletemberek közé tartoznak, akik a háború alatt nagyon megszedték magukat. Ezek a pénzügyi akrobaták meggondolatlanul sokoldalúak. Működési terük kiterjed a cementtől a csokoládéig, az ólomtól a műselyemig mindenre. Ezek a gazdasági élet valóságos Cagliostroí, akik lánckereskedelmükkel, igazgatói tanácsukkal, amelyek stróhmannokból állnak, mindenütt csak zavart keltenek. Ez az anti-fasizmus igazi és veszélyes kinővése, a publikum jóhiszeműségének becsapói, akiknek számára még a fegyházbüntetés is kevés. Azért a közsben nem tudnának megélni, mert végtelen nyomorúságért, amit okoznak, megérdemelnék a halálbüntetést.

— A jövőben még keményebben fogjuk éreztetni velük, hogy nem le-

het büntetlenül megcsalni a közönséget és fáradtsággal megtakarított pénzeiket könnyelműen elkölteni. A fasiszta uralom ezt meg fogja valósítani. Nem szabad azonban csodákat várni, hiszen még Hoover, a világ leggazdagabb államának leghatalmasabb férfia, sem tudott ilyet tenni.

Ezek az erős szavak visszhangra találtak Rómában, ahol mindenki bizik most már a lassu javulás bekövetkezésében és mindenki megbizik abban, hogy a fasiszta uralom mentési és támogatási akciója keresztül segíti az ipart, a kereskedelmet és a gazdasági vállalkozást az átmeneti idő nehézségein. Ezt hangoztatja ma reggel minden újság, vezetőhelyen foglalkozván Mussolini beszédével, annak megállapításaival és jóslásaival.

Debreceni kereskedők ünnepe

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének 16. élnöke.

Az 1867. évben Kereskedő Ifjak Társulata néven alakult, s azóta megszakítás nélkül nemzeti alapon működő kereskedelmi alkalmazottak egyesülete szombaton este, Sas-ú. 2. sz. alatt lévő egyesületi nagytermében (volt Lókody-le terem) érdekes ünnepet ül. Ugyanis ünnepi társasvacsora keretében leleplezi az 1894—1915. években működött öt elnököknek: Gyenes Lajos, Székely Jenő, Somossy László, Kontsek Kornél és Mentze Henriknek arcképeit. A debreceni kereskedelmi életben kiváló szesopet vitt és vívó férfiak arcképe méltó kiemelésre tesz azon arcképsorozatnak, mellyel az előttük, az egyesület megalakításától kezdődőleg működött elnökei emlékéket őrzi, mai világban ritka kegyeletességgel, az érdemes egyesület.

Ha ezek neveit felsoroljuk: Csanak József, Szepessy Antal, Makó István, Doszpoly János, tasnádi Kardos László, Rochlitz Arthur, ifj. Kunz József, Szabó Kálmán, Jánossy József, Biró József, ifj. Lichtenstein József — egy régi, jobb világ emlékei támadnak fel lelünkben! Bizony jó olykor a multat tárnai a jelen bizonytalan hitű nemzedéke elé, — hogy abból bizalmat merítsen a jövőre nézve! Ha a debreceni kereskedelem harcosainak felejthetetlen érdemű díszes névsorán végigtelintünk, azt kell vallanunk, hirdetünk, hogy Debrecen átaluk ismételtén is szilárdan megalapozott kereskedelme minden megpróbáltatást kell, hogy kibírjon, ha e nagy eödök szaktudásáva, akaratával és szorgalmával állja meg helyét. Ebben a küzdelemben pedig legfontosabb támasz a munkaadók és munkavállalók kölcsönös bizalma, kölcsönös megértése, vállaltat munkássága.

A vacsorajegy ára 1 pengő 20 fillér; a jegyek legkésőbb ma, pénteken, este 8 óráig okvetlenül kiváltandók az Egyesület helyiségében, annyival is inkább, mert azután jegy nem fog eladatni, viszont az ünnepi vacsorán, mely pontosan fél 9-kor fog kezdődni, jegy nélkül nem lehet részt venni.

Nincsen medve Lillafüred környékén

Egyes lapok napok óta foglalkoznak azzal a hírrel, mintha a Lillafüred környékén elterülő erdőben medvéket bocsajtottak volna szét. A földmivelésügyi minisztérium érdecszótlyára ezt a hírt a legerélyesebben megcáfolja. Mint illetékes helyen közlik, ilyen terv sohasem került szóba és nem is kerülhetett már csak azért sem, mert a medvék a Lillafüred környékén elterülő Bükk-felházbüntetés is kevés. Azért a közsben nem tudnának megélni, mert nem elég magas, nem elég sziklás és nem elég nagy arra, hogy ott a medvék megmaradhassanak. Soha senkinek nem volt szándékában Lillafüred környékére medvéket vinni.

Dr. Zih Sándort egyetemi magántanárrá habilitálták

(A Debreceni Újság tudósítójától)

A debreceni Tisza István tudományegyetem fiatal orvosi karának egyik legképzettebb és tudományos szempontból külföldön is ismert nevű tagja dr. Zih Sándor tanársegéd, aki egyetemi tanulmányai alatt lelkes vezére volt a nacionalista magyar ifjuságnak s már ekkor is tanulmányait a kiváló szaktudásának az orvostudományok terén. A múlt évben dr. Zih Sándor Amerikában is volt, ahol az orvosok világkongresszusán feltűnően értékes előadást tartott élettani kérdésekről. Amerikából visszatérve állandóan a legnagyobb alaposággal foglalkozott ezekkel a problémákkal s munkássága széleskörű érdeklődést váltott ki az egyetem orvos-professzorai körében is. Ennek az eredménye volt dr. Zih Sándor egyetemi magántanárrá megnevezése. A próbaelőadást dr. Zih Sándor a múlt nap tartotta meg a kilinkai telephelyi intézetben az orvos-professzorok jelenléte mellett. A kari ülést dr. Bodnár János orvoskari dékán nyitotta meg, majd dr. Zih Sándor mutatta be rendkívül nagyértékű és a tudományos kutatás terén szinte korszakalkotó értekezését a vörös vérszövetek fejlődéséről, amely ugyancsak professzorok, mint a jelenvolt előkelő és tnyomó részben hozzáértő közönség körében általános érdeklődést és tetszést váltott ki. Az előadás után a kari tanácskozással együtt vissza, majd dr. Bodnár János dékán kihirdette a kari döntését, amely szerint az orvosi kar egyhangúlag elfogadja az értekezést, mint próbaelőadást s dr. Zih Sándort egyetemi magántanárrá habilitálta. Az orvosi kar ezt a határozatát felterjesztik megerősítés végett a kultuszminiszterhez.

MŰKÖDIK A VEZUV

Nápolyból jelentik: A Vezuv néhány nap óta ismét működésben van. Éjszakánként a kráter szélét erős fénykéve világítja meg, amelyet messzekerényeken látni lehet. A lávaömlés egyelőre még igen lassu, úgyhogy közvetlen veszedelem nem forog fenn. A Vezuv-vasut és autovállalatok külön járatokat indítanak a kráter közvetlen közelébe. A nápolyiak és az idegenek ezrével jönnek a kráterhez, hogy gyönyörködjenek a borzalmas színhátékban.

SZUNYOG-INVÁZIO EGY NÉMET VÁROS ELLEN

Berndorf, október 1.

Különös megszállás színhelye volt Berndorf és közvetlen környéke tegnap délután. Elképzelhetetlen sokaságban csaptak le a városra szunyogok, Sürü, áthatolhatatlan rajokban lepték el a szunyogok, muslicák, apró kis rovarok tömege az utcákat, a járókelőket valóságos megtámadták, mindenkinek tele lett a szeme, szája, orra, füle és pánkszerűen menekült a lakosság a házakba.

Az emberek óriási tüzeket gyújtottak az udvarokon és nyílt utcákon, hogy elűzzék a különös inváziót. Órákon keresztül állt a forgalom az egész városban s rendkívül sokat szenvedtek a háziállatok, amelyeket megvadítottak a szunyogok és bogarak. Az esti órákban friss észak szél kerekedett és elhajtotta a szunyogok tömegeit, amelyek a Berndorf közelében lévő mocsaras vidékről csaptak le ilyen soha még nem tapasztalt mennyiségben a városra.

Amerikai lap a cseh állam kilátástalan jövőjéről

Háládatlanok a csehek, bár Amerikának köszönhetik létezésüket

Newyork, október 2.

A Newyork Timesben keserűen panasolja Williams, hogy az idegenek Prágában nem tudnak eligazodni, mert a csehek hátat fordítanak mindazoknak, akik más nyelven szólnak hozzájuk, mint csehül. A cseh kormány egyébként sem jár nagyon az amerikaiak kedvében, mert az egyetlen engedmény, amit nekik tett, az, hogy a főpályaudvart Wilson ne-

véről keresztelték el, akinek függetlenségüket köszönhetik.

A csehek általában nem udvariasak az idegenekkel szemben, holott a 14 millió lakos közül csak 6 millió a cseh. Masaryk elnök, aki a béke fölött örökdió, már aggyastán és halmeg talál halni, nem lehet látni, hogy mi fog történni Csehszlovákiában, mert nem valószínű, hogy Benes Masaryk halála után hatalmon maradjon.

Amerikában ismét meglincseltek egy négert

Páris, október 2.

Newyorki jelentés szerint a Georgia állambeli Cardesvilleben újabb lincselés történt ma reggel. Egy Clark nevű néger, akit azzal vádolták, hogy szeptember havában megölte a helyi rendőrfőnököt, beismerő vallomást tett és börtönében várta

birái elé állítását. Éjszaka egy órában mintegy ötven álarcos férfi behatolt a fogházba. Az álarcosok lefogyverezték az őrt, Clarkot pedig automobilon magukkal hurcolták. A gyilkos négert az álarcosok a városból pár kilométernyire egy távirópóznára akasztották fel.

Kidolgozták a Déri-muzeumban rendezendő rádióelőadások teljes programját

A Keletmagyarországi Rádió Társaság sikeres akciója a rádió népszerűsítése érdekében

(A Debreceni Újság tudósítójától)

A Keletmagyarországi Rádió Társaság már hosszabb idő óta olyan nagyszabású kulturális munkát fejt ki Debrecenben, amely mindenképpen alkalmas annak a nagy és nemes célnak az elérésére, amely tulajdonképpen legelső sorban a rádió megkedvelését és nagymérvű elterjesztését jelenti.

A célra való tekintettel a Déri-muzeumban minden tekintetben alkalmas helyet biztosított a város vezetősége és a muzeum igazgatósága a rádió-társaságnak, ahol működését kifejtheti. Az előadóterem mellett külön szobát rendeztek be, ahol előadásokat tartanak s ezt megafon útján közvetítik a közönséggel, mely állandóan igen nagy számban jelenik meg az ilyen rádió-előadásokon a Déri-muzeum előtti térségen. Most már annyira haladtak, hogy állandó teljes hangversenyeket közvetíthetnek a legnagyobb tetszés és siker mellett. A program a következő: Vasárnap könnyű zene, szerdán komoly muzsika, pénteken pedig — így ma is — opera. A jövő hét péntekjén a Pillangó kisasszony című operát fogják közvetíteni. Egyelőre

hetenként csak három nap lesz ilyen hangverseny-közvetítés a muzeumban, tavasszal azonban valószínűleg minden nap szórakoztatni fogják a közönséget s ugyanakkor, bizonyos napokon, a gyermekek számára mesedélutánokat is fognak rendezni, szintén a Keletmagyarországi Rádió Társaság rendezésében és közvetítésével. Sőt arról is szó van, hogy rövidesen a debreceni műkedvelőket is megszólaltatják a debreceni „leadóban”. A legközelebbi nagy terv, amely novemberben kerül megvalósításra, egy nagyarányú rádió-matiné a Vigszínház mozhelyiségében.

Mindezekben felül a társaság egyéb irányban is rendkívül áldásos munkát végez. Ugyanis az iparostanonc iskola földszinti ötödik számú termében minden nap, amikor nincs hangverseny a Déri-muzeum előtt, délután 6 órától 8 óráig hivatalos órát tart s ez alkalmakkor akárki is, aki jelentkezik, szaktanácsot ad a rádió kezelésére, hibákat megvizsgál és utbaigazításokat nyújt azoknak kijavítására vonatkozólag. A jövő hét csütörtökjén igen érdekes előadás lesz különben a Déri-muzeumban. Ekkor fogják szakszere-

ismertetéssel kapcsolatban bemutatni a távolbalatást. Október elsején megkezdődött az ingyenes morskatanfolyam, amelyre igen sok jelentkező akadt s még most is jelentkeznek.

Mindezek olyan nagyarányú és nagyjelentőségű munkák, amelyek méltán megérdemlik a hatóságok s mindenekelőtt a város méltó támogatását, ami minden valószínűség szerint nem is fog elmaradni.

Besszarábia lakossága visszakivánkozik Oroszországhoz

Bukarest, október 2.

Besszarábia volt minisztere ma délelőtt a belügyminiszterhez intézett hosszú jelentésben számolt be a besszarábiai állapotokról. A besszarábiai parasztságban megerősödik a szomorú helyzet láttán az Oroszországba való visszakivánkozás. Ehez járul még, hogy a kommunista agitátorok még jobban növelik a népben az elkéserevést. A nép érdekét senki sem viseli a szívén. Ha a kormány nem siet az állapotok megszüntetésére, akkor még a tél beállta előtt meglepetésekben lehet része.

HUSZONHÉTMILLIÓ FRANKBA KERÜL A NÉPSZÖVETSÉG FALOTÁJA

Genf, október 2.

A Népszövetség új palotája, amelynek építkezése legközelebb indul meg, az építészek előirányzata szerint 23.633.150 frankba fog kerülni; a különálló könyvtárepilet költségeit pedig 4.250.000 frankkal irányozták elő. Ezt az összeget Rockefeller 10 millió frankos adományából fogják fedezni.

ANYAKÖNYVI HIREK

Ejegyzések: Czina János—Beke Julianna, Barna Géza—Richter Mária, Farkas István—Kovács Ilona, Tar Béla—Mike Katalin, Nagy János—Sándor Zsuzsanna, Tiba Gyula—Szőlössy Margit.

Születések: Katona Gábor fuváros fia János, Szilágyi János majoros leánya Julianna, Székelyhídi János fm. leánya Eszter, Csibók József máv. kezelő fia Lajos, Nagy István bérő leánya Katalin, Nagy János téglavető fia László, Veres Bálint fm. leánya Piroška, Vass Sándor komlóvas fia Lajos.

Határozások: Grestin Albert Nagyléla Ecsedi Gábor Debrecen, Csapó-u. 87, Mandel Ernő Debrecen, Arany János-u. 54, Drigany József Hajdudorog, özv. Szőlősi Imréné Debrecen, Rudolf-u. 1, Szilágyi Mária Debrecen, Király Ferenc József-u. 44, Horváth Lajos Debrecen, Páncs-utca 20.

A vállalatunk könyvkötészete bördismű és doboz üzeme

Arany-, ezüst- és dombornyomás

Készít:

könyvkötéseket tartós és díszes kivitelben, bördismunkát, kereskedelmi, irodai dobozokat, reklámtáblákat és minden papírneműek eldolgózását is.

Koszoruszalagok nyomása. Goblein kifesttést. Paszpapír.

József királyi herceg-utca 16. szám.

Ólmos

vesz lapunk nyomdája

József kir. herceg-u. 16.

VARROGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ES GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

Vásáry József kamarai igazgatóságát kívánja a Tiszántul gazdatársadalma

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatói tisztjének betöltése mind szélesebb körben foglalkoztatja a gazdatársadalmat. A mezőgazdaság katasztrófális helyzete egyre erőteljesebb formában alakítja ki a gazdáknak azt a meggyőződését, hogy a rendkívül nagyfontosságú intézmény élére olyan férfiaknak kell kerülnie, aki mint gyakorlati gazda egyrészt együtt is szenved az agrártársadalommal, másrészt függetlenség, erős egyénisége és szakmája hivatott teszik arra, hogy a végelentül súlyos állapotban lévő tiszántuli mezőgazdaság érdekét befolyásolhatatlan gerincesseggel képviselje. A kamarai tagok nagy többségének körében ma már teljesen kialakult a meggyőződés, hogy ennek a pozíciónak a betöltésére Vásáry József személye a legmegfelelőbb. — Mint aki maga is a magyar agrártársadalom egyik legértékesebb részét alkotó civis polgárság sarjadéka, mint praktikus gazda, mint a nagy nemzeti érdekeknek bátor szószólója, már akkor megnyerte a teljes bizalmat, amikor éppen a gazdák küldötték választás után a felsőházba, ahol minden alkalommal exponálta magát gazdatársai érdekében. Állásfoglalásai mindenkor országos visszhangot keltek s irányt mutattak az egész agrártársadalomnak. Rövid parlamenti működése alatt a legmagasabb körök figyelmét és megbecsülését is megszerezte magának.

A Tiszántul gazdái pártkülömbőség

nélkül tömörülnek zászlója köré, amit a gazdatársadalom egyik kiváló vezéralakjának alább közölt körlevele is bizonyít.

Piszky Árpád körlevele

Tisztelt tagtárs! Mint a Mezőgazdasági Kamara tagja, módjában áll a kamarai igazgatói szék betöltésénél szavazatával Vásáry József urat támogatva oly egyént választani, ki eddigi közéleti szereplésével a gazdák és mezőgazdasági munkások bizalmára rászolgált.

Mint gyakorlati gazda is, a mezőgazdaság minden baján és nyomorán keresztül ment. Mint felsőházi tag, elnökünkkel vállatva küzdhetünk bajaink orvoslásán oly helyen, homán szavuk meghallgatást kell, hogy találjon. Az igazgatói szék betöltésénél oly szempont, hogy egyik-másik helyet nem töltünk be, nem jöhet figyelembe, mert a mai helyzetünkben, hogy minél több egész ember kell vezető helyre, pár ezer pengő megtakarítással nem foszthatjuk meg magunkat a mezőgazdasági érdekek egyik lelkes szószólójától. A kamarai igazgató ne legyen irodai ember, arra vannak a kamarai vezetők és irányítók kint az életben. Tisztelettel kérem Tagtárs Urat, ha módjában áll, egyetemes ügyünk-bajunk érdekében szavazatával Vásáry József urat támogatni.

Bajtársi üdvözléssel!

Piszky Árpád,
ny. őrnagy, földbírtokos,
kamarai tag.

A városokban 44 millió pengős közmunka indul meg

Budapest, szeptember 2.
Gróf Bethlen István miniszterelnök délelőtt tizenegy órakor fogadta Schevcsy Béla belügyminisztert, aki tájékoztatta a miniszterelnököt arról a programról, amelyet az országosan megindítandó közmunkák dolgában sorozatos ankéteken dolgoztak ki.

A belügyminiszter legfőbb törekvése odairányult, hogy még az őszi hónapok folyamán mindenütt az országban meginduljanak ezek a munkák és foglalkoztathatók legyenek a munkanélküli tömegek.

A belügyminiszter szerint a törvényhatósági városokban megindítandó munkák végső összege 44 millió pengő. Hangoztatja a miniszter, hogy ennek a 44 millió pengőnek az előteremtése három főforrásból kell hogy történjék.

A törvényhatósági városok költségvetéséből. Ezek azok a közmunkák, amelyekre az előirányzat az egyes törvényhatósági városok büdzséjében már megtörtént és így a szükséges összegek rendelkezésre

is állnak. A nehézségek itt csak abban álltak, hogy bizonyos formások, megkötöttségek jóváhagyásának szükségessége és hasonló bürokratikus akadályok nehezítették meg ezeknek a munkáknak megkezdését.

Ezeket az akadályokat a belügyminiszter a lefolytatott ankétek során elhárította és így a költségvetésekbe beállított közmunkák elvégzése most már zavartalanul folyhat.

Kölesönök felvétele után. Kétféle megoldási terv merült fel az ankétek során. Az egyik szerint a törvényhatósági városok helyi pénzügyintézetektől veszik fel a szükséges pénzeket a közmunkák megindítására. Amennyiben pedig a kölesönfelvétel kérdése helyileg nem oldható meg, budapesti pénzügyintézeteknél történne a szükséges kölesönök felvétele.

Állami segítséggel. Ezek azok a munkálatok, melyekre költségvetési fedezet sincs, sem pedig bankkölcsön fel nem vehető, egyrészt az összeg nagysága, másrészt a garanciák hiánya miatt. A törvényhatósági városoknak juttatandó állami segítség módjait előreláthatóan a holnapi minisztertanácson már le is tárgyalja a kormány.

A pénteki minisztertanács fogja ezek szerint megállapítani azt is, hogy az állam milyen összegekkel járulhat a törvényhatósági városok közmunkáihoz, és ha valamilyen tekintetben nehézség merül fel, milyen módon lehetne az állam közbeavatásával a városokat hozzájuttatni a szükséges összegekhez.

Épület és butorvasalások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

Értesítjük

Philips Rádió autó

a n. é. közönséget, hogy a

kérésünkre városunkba f. hó 4-én és 5-én hangversenyt rendez s egyidejűleg díjtalan Service szolgálatot is tart. A Philips készülékek tulajdonosainak felelősen: szál és szaktanáccsal szolgál a Rádió-autó.

A debreceni Rádiókereskedők.

Református lelkészek 20 éves találkozója

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
István lugosi lelkész néhány remek- A debreceni ref. theologia 20 évvel be készült saját költeményét olvasta ezelőtt végzett hallgatói csütörtökön fel. Nagy derűltséggel és őszinte éltartották találkozójukat Debrecenben. Erre az alkalomra a Kollégium oratóriumában tizennégyen gyűltek össze a régi évfolyamtársak közül. Nagybörzsük megszállott területéről érkezett Debrecenbe. Az oratóriumban délelőtt 10 órakor tartották meg az istentiszteletet, amelyen Molnár Ferenc lelkész imádkozott. Ezután érkezett volt, majd délután 6 órakor a Kollégium dísztermében a találkozó résztvevői irodalmi estélyt rendeztek. A megnyitó beszédet Erdöss Károly ref. lelkész, egykori szenior mondotta, majd a kántus énekelt, értékes és élvezetes előadást tartott Debreceni István szatmári lelképástor. Nagy Sándor dr. gimnáziumi vallásán élvezetes formában két ismeretlen református éneket ismertetett, amelyeket az előadó kitűnő feldolgozásában énekelte el egy férfinégyes. Sz. Szabó

istván lugosi lelkész néhány remek- A debreceni ref. theologia 20 évvel be készült saját költeményét olvasta ezelőtt végzett hallgatói csütörtökön fel. Nagy derűltséggel és őszinte éltartották találkozójukat Debrecenben. Erre az alkalomra a Kollégium oratóriumában tizennégyen gyűltek össze a régi évfolyamtársak közül. Nagybörzsük megszállott területéről érkezett Debrecenbe. Az oratóriumban délelőtt 10 órakor tartották meg az istentiszteletet, amelyen Molnár Ferenc lelkész imádkozott. Ezután érkezett volt, majd délután 6 órakor a Kollégium dísztermében a találkozó résztvevői irodalmi estélyt rendeztek. A megnyitó beszédet Erdöss Károly ref. lelkész, egykori szenior mondotta, majd a kántus énekelt, értékes és élvezetes előadást tartott Debreceni István szatmári lelképástor. Nagy Sándor dr. gimnáziumi vallásán élvezetes formában két ismeretlen református éneket ismertetett, amelyeket az előadó kitűnő feldolgozásában énekelte el egy férfinégyes. Sz. Szabó

A rendkívül magas nivóu irodalmi estélyt előkelő és nagyszámu közönség hallgatta végig. Este 9 órakor az Angol Királynőben társasvacsora volt, amelyen a régi tanárok közül Erdöss József és Erdöss Károly, a Diákszövetség képviselőiben dr. vitéz Bessenyei Lajos és dr. vitéz Roncsik Jenő vettek részt. A találkozó a következők jelentek meg: Nagy Sándor, Szele Sándor, Tárczy Géza, Bartha Dezső, Jakucs Sándor, Szabó Zoltán, Tusa Menyhért, Cs. Tóth Lajos, dr. Herpay Gábor, Debreceni István, Bagdi Dániel, Molnár Ferenc, Szendy Lajos, Tóth Lajos, Balajthy Jenő, Széchenyi István, Felker János.

Forradalomra készülnek az ukránok a lengyelek ellen

Tarnopolban bombagyarat fedeztek fel

Varsó, október 2.
Egész Keletgalicia forrongásban van. Az ukrán terroristák akciója napról-napra élénkebb lesz s a hatóságok is hasonló terrortal dolgoznak. Lubien Wielki keletgalicai fűrdőhelyen szerdán délután letartóztatták a görög orthodox plébános, fiát és a fűrdőhely káplánját. A plébános lakásán előzően házkutatás volt, amelynek során két kézirátot találtak. Lefoglalták az ukrán terroristaszervezet titkos lapjának több példányát is. A fűrdőhelyet lovasokatonaság szállta meg. Az egész 14. ulánus ezredet a városban és környékén helyezték el. Tarnopolban megtalálták az ukrán terroristák titkos bombagyárát. A bombagyár a bombagyár a tarnopoli tüzoltóparancsnok, Gadomski lakásán volt. A lakás pincéjében félmázsas robbantóanyagot és több kész bombát foglaltak le. Gadomskit vasraverve vitték be a börtönbe. Samborban is letartóztattak egy mérnököt, aki összeköttetésben állt Gadomskival.

és részletes utasításokat küldött Tarnopolba, hogyan kell készíteni a bombákat.

Przemyslben egymást érik a házkutatások az ukrán intelligencia vezetőinek lakásán. A przemysli fiúársvaházban több mázsas rőpiratot foglaltak le, amelyek forradalomra uszítják az ukrán lakosságot és felszólítják, hogy rázza le erőszakkal a lengyel igát. A fiúársvaház husz tanítóját börtönbe vetették.

RAKÉTÁKTÓL LEVEGŐBE REPÜLT EGY MEXIKÓI SZÉKES-EGYHÁZ

Mexikóból jelentik: Guanajuato tartományból különös szerencsétlenséget jelentenek. Celaya városában a levegőbe repült az ottani Szent Mihály-székesegyház. A székesegyházban ötezer darab rakéta volt beraktározva, amelyeket egyházi ünnepekre gyűjtöttek össze. A hatalmas rakétatömeg eddig még ismeretlen okból kigyulladt és rombadöntötte a székesegyházat. A bombamas katasztrófának tizenegy súlyos sebesültje van.

Tanuló lány

felvétetik lapunk nyomdájában

József kir. herceg-u. 16.

— Liszt Nándor és Sümevgy József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfi, Csáthy és Springer kereskedésében.

A kollégiumi diákszövetség összeövelete

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A kollégium öreg diákjai már türelmetlenül várták az október hónap első szerdáját, hogy barátságos megbeszélésre összejöhessenek az Angol Királynő különteremben. Az első összejövetel az anekdotáknak estje volt, egyik a másik után jött, szellemességeivel állandó jókedvben tartva az öreg diákokat.

Dr. Magoss György ny. polgármester megnyitó beszéde után Csobán Endre tette ki a szövegszöveg tagjait a múlt összejövetel óta történetekről s bejelentette, hogy a kollégium egyes jeles növendékét és a szövetség tagját, dr. Gajzágó Lászlót a Kormányzó a gemi tárgyalásokon kifejtett eredményes munkásságáért rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterre nevezte ki. Dr. Bertók Lajos kollégiumi könyvtári tiszt a könyvtár poros papírosai közül egész csomó diákverset, találós kérdést és anekdotát olvasott fel, siker tekintetében vele egyenlő értékű volt a dr. Nagy Sándor által összeszedett gyűjtemény, melynek jórésze az ő óráin történt meg a kis diákokkal. E két előadást kiegészítették Csobán Endre és Karay Sándor kollégiumi igazgató által előadott kis diáktörténetek.

Messter István máv. főfelügyelő számmi nem akaró nevetés közepette mutatta be, hogy miképpen szavalja a verset nem tudó kis diák a Talpra magyar-t. Az utolsó szám Tóth Lajos turkevei ref. lelkész előadása volt, aki a 20—22 évvel ezelőtt általa írt és az elekción felolvasott verseket mutatta be, amely híven jellemzi a diákok gondolkodását és történeti becsel is bír. A november hó első szerdáján tartandó összejövetel programján, már előre jelezzük, diáknóták bemutatása is fog szerepelni.

Az összejövetelen megjelentek többek között a következők: Dr. Magoss György ny. polgármester, vitéz Szent-György ny. polgármester, vitéz Szent-György koll. igazgató, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, Tóth Lajos ref. lelkész, Turkeve, Csire János máv. főintéző, Nagy Lajos városi irodaigazgató, vitéz dr. Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok, vitéz Somogyi Rezső városi tb. főszámvéve, Kálmán Dezső ny. ref. lelkész, dr. Nagy János ügyvéd, dr. Orosz István városi aljegyző, Csobán Endre városi főfelügyelő, Hegedűs István biztosító int. igazgató, vitéz Dr. Szabó Sándor, Nagy Géza Hangya ig. Nagy Lajos ig. tanító, Kállay Mihály ny. k. főjegyző, vitéz dr. Besenyey Lajos főgymn. igazg. dr. Bertók Lajos tanár, dr. Radetzky László tb. fogalmazó, dr. Nagy Sándor vall. tanár, Széchenyi István ev. ref. lelkész Doiha (esehmegszállás), Szele György könyvtári tiszt, dr. Baesó Jenő egy tanár, Győri Lajos fogművesmester dr. Veress István takoz. igazgató, dr. Szentpály Zsigmond bíró, dr. Zoltay Lajos ny. m. igazgató, Mezey Béla vall. okt. lelkész, dr. Jakucs István g. tanár, Kozma Sándor g. tanár, dr. Turyegyi Szűts Géza ügyvéd, Osváth Ödön gym. tanár, dr. Galánffy János kir. közjegyző, K. Nagy Sándor ig. tanító, dr. Sallay Lajos ú. v. titkár, Koss Zsigmond doh. bev. főtiszt, dr. Szabó Márton főgm. tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészs. főtanácsos, Mester István máv. főfelügyelő, Szeremey Béla főgm. tanár.

Titkos rendőrnek adta ki magát és lefoglalt a saját részére egy kerékpárt

Zsarolásért elítélték az áldetektit

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Különös eset történt a múlt év november 4-én este Biharnagybajon határában. Bécsi Sándor bécsi lakos kerékpárjával nyugodtan haladt az országúton. A lámpáját a kezében vitte, mert elromlott. Egyszer csak a sötétből egy ismeretlen férfi eléje ugrott, megállította a biciklit és rákiáltott:

— Gyere velem a község házára. Sötétben nem szabad lámpa nélkül biciklizni.

Bécsi leszállott a kerékpárról és megkérdezte, hogy kivel áll szemben, mire az idegen nagyhangon kijelentette, hogy ő titkosrendőr. Ezzel már magához is vette a biciklit és megindult vele, de nem a község házára, hanem a saját lakása felé. Bécsi pedig elment a csendőrsre, ahol bepanaszolta a dolgot. A csendőrök azonnal nyomozáshoz kezdtek és mintegy félóra múlva meg is talál-

ták a kerékpárt Kertész Sándor biharnagybajomi suszter lakásán. Kertész ekkor már az igazak álmát aludta s csak alig tudták felkölteni, hogy kihallgathassák. A lakás telítve volt pálinkaszaggal és Kertész szájából csak úgy áradt az erős szesz szag.

Zsarolás vétsége miatt vonta felelősségre esütörtökön Kertészt a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa. Kertész tagadott. Azt vallotta, hogy nagyon be volt rugva, nem emlékszik semmire, csak arra, hogy valami szövegszöveg támadt Bécsi Sándorral. Ugy gondolja, hogy azért támadt neki, mert egyszer őt is megcsípték a csendőrök, amikor este lámpás nélkül ment a biciklivel. Ha tehát neki nem szabad, ne legyen szabad másnak sem. A törvényszék jogerősen ötven pengő pénzbüntetésre ítélte a biharnagybajomi „titkosrendőrt”.

A cseh belügyminisztérium feloszlatta a prágai és pozsonyi rendőrség szakszervezetét

Prága, október 1.

A belügyminisztérium feloszlatta a cseh állami rendőrség szakszervezeti egyesületét, melynek Prága a székhelye és ugyanezen feloszlatta a tartományi hivatal rendőrségi szakszervezeti egyesületének pozsonyi fiókját is. A rendelkezések alapján a rendőrség két egyesületének teljes vagyonát leltározták és lefoglalták. Az intézkedés oka a cseh rendőrségi közlönynek a figyelemmel össze nem egyeztethető magatartása és az, hogy a legutóbbi tüntetés folyamán

a Rendőrségi Közlöny szerkesztőségének kérelmére több napilap a közérdekbe ítköző híreket írt.

A belügyminisztérium az állami rendőrségi szakszervezet feloszlátása alkalmával annak prágai és pozsonyi fiókjánál házkutatást rendelt el, melynek folyamán jegyzőkönyveket, feljegyzéseket és a rendőrségi szakszervezet tevékenységével összefüggő minden iratokat lefoglalt. A Rendőrségi Közlöny helyiségeit lezárták és lepecsételték.

Kohn hadházi kereskedő titokzatos esete az országúton két békényi legénnyel

A li ólag el akarták venni a pénzt, de a támadást nem sikerült bebizonyítani!

Kohn Ferenc hadihadházi kereskedő a múlt nyáron békésen haladt a szekérével a Hadház és Böszörmény közötti országúton. Alkonyat volt már, amikor észrevette, hogy szembe jön vele másik szekér, amelyen két fiatal legény ült. Úgyvet sem vetett rájuk, amikor már jól megközelítették a Kohn szekert, leugrottak és eléje állottak Kohn lovának, majd amikor a szekér megállott,

felugrottak a megrémült ember mellé és cigarettát követeltek tőle. Kohn irtozatosan megijedt és sebes kapkodással nyult a cigarettá után, megkínálta vele a két legényt, sőt meg is gyújtotta kívánságukra a cigarettáikat.

A legények azonban nem elégedtek meg ennyivel, hanem kirántották a bicskájukat és azt Kohn mellének szegezték, azt követelték, hogy adja pénzüket, de mégis kilesett egy alkal-

mas pillanatot és hirtelen leugrott a szekérről, majd sebes futásnak eredt. A legények utána iramodtak és már-már elérték, amikor a közelben felütt egy idegen szekér, aminek látára a legények sietve elmenekültek. Kohn megtette a feljelentést a csendőrségen s megindult a nyomozás, amelynek során a csendőrség kihallgatta Katona Mihály és Csordás György békényi legényeket, de ezek konokul tagadtak. A debreceni törvényszék elé kerültek, ahol dr. Rézler Ervin büntetőtanácsa esütörtökön vonta felelősségre a legényeket. Az ügyészség zsarolás büntetvével vádolta őket. Kohn nem jelent meg — a hosszunapra való tekintettel —, ellenben írt egy levelet, amelyben kijelenti, hogy amennyiben a királyi ügyész elejtené a vádat a legények ellen, ő nem veszi át a vád képviselést és nem kívánja a vádlottak megbüntetését.

A főtárgyaláson a vádlottak tagadtak. Az egyik csupán annyit ismert be, hogy a jelzett időben irtozatosan részegek voltak. Mint a malacok, — mondotta Csordás György. Azt azonban nem ismerték be, hogy valakit is megtámadtak volna. Tagadásukkal szemben csupán a sértett vallomása volt terhelő adat. A törvényszék a vádlottakat megnyugtató bizonyítékok hiányában felmentette az ellenük emelt vád alól.

Egyházzenei hangverseny a kath. reálgymnáziumban

Vasárnap délután 6 órai kezdettel nagyszabású egyházzenei hangverseny lesz a katolikus reálgymnáziumban, melyen az előadó tisztelt és kérdésnek kiváló ismerője, dr. Korompay József, a bécsi Pazmaneum magyar papnevelőintézet lelki igazgatója fogja betölteni. A hangversenyt a Szt. László Dalegylet rendezti, ezzel is mintegy hű akar lenni a dalegylet hagyományaihoz. A dalegylet az egyházi év különböző részeit megfélelő énekeket mutat be hazai és külföldi kiváló szerzőktől. Így szerepelnek a műsoron Demény, Bárdos, Lányi, Révfy, Zsazskovszky, Hydn, Griesbacher, Paestrina, Dolegny, Gounod művei.

Nagyobb városokban évente többször is szoktak egyházzenei hangversenyt tartani és a komoly zeneértő közönség által legjobban látogatott hangversenyek. Itt nálunk hosszú szünet után ez lesz az első és ennek külön sulyt ad az a körülmény, hogy az előadói tisztre a rendező dalegyletnek sikerült olyan kiváló ismerőjét e kérdésnek megnyerni, aki külföldön is elismert nevet vívott ki nemcsak magának, hanem a magyarságnak is. Jegyek kaphatók a dalegyleti tagoknál és Antalffy József könyv- és papirkereskedésében. A rendezőség igen mérsékelten állapította meg a jegyek árait, hogy minél jobban lehetővé tegye a közönségnek a mai nehéz gazdasági viszonyok között is a megjelenést. Így az I. rendű ülőhely ára 1.50 pengő, a II. r. I pengő, a III. rendű 80 fillér.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Folytonégó szentüzeletű
„Kalom”, „Cyklop”, „Páris”

Héber féle ZEPHIR fafütésű.

Állami Gépgyár R. T.

„Jobbágy” kályhák gyári lerakata,

kályhatálcák, szén és fatartó ládák stb. jutányosan beszerezhetők

Tóth Gyula vasnagyszerkedésében

Debrecen, Városházánál.

Takarékossági könyvecskére is.

„Erzsébet Kiralyné Szálló”
Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi és a közepes társasági találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Étterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legjobb sörözője.
Egy pincér-rendszer.
POLGARI ÁRAK.

SZABÓ IMRE, tulajdonos

EGY PÁRISI UTAZÁS ÉLMÉNYEIBŐL

Bolyongás Páris autórengetegében,
ahol nem ismerik a baleseteket

Zökkenő nélkül bonyolódik le a francia fővárosban az autós és gyalogforgalom

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Páris világhírű látványosságaitól eltekintve, a leglenyűgözőbb látványosság a francia fővárosban az óriási méretű autóforgalom. Ezer és ezer autós száguld a széles boulevardokon és avenüikön úgy, mint a keskeny mellékutakon is. A széles sugárutakon hat-nyolcas sorokban valósgallop a beláthatatlan autórengeteg s a legesodálatosabb, hogy ebben a szinte elképzelhetetlen méretű forgalomban alig akad el a közlekedést a legkritikább esetben is még kisebb természetű zökkenő, vagy valami baleset. Pedig a leg gondosabb megfigyeléssel sem lehet egész Párisban semmiféle mesterséges forgalmi szabályozó eszköz felfedezni. A magyar fővárosban olyan nagy szerepet játszó villanyrendőrnök és egyéb hasonló intézménynek nyoma sincs a francia fővárosban.

A francia közlekedési rendőr

Utcakereszteződéseknél, tereknél éppúgy, mint az egyenes sugárutakon egyedül a francia rendőr örködik fehér pálcikájával a közlekedés rendjén, de beavatkozásra a legkritikább esetben kerül sor. Csodálatos fégyelmeztség jellemzi a francia sofőröket. A rendőr egyetlen intése elegendő az autók százainak azonnali megállítására. A gyalogjárók épségét ennek a hatalmas forgalomnak ellenére jóformán semmi veszély nem fenyegeti. Bártra lehet járni mindenütt keresztül az utakon, akármilyen feltorlódtól legyen is a közlekedés. Ennek is egyszerű a magyarázata. Párisban nem a gyalogjárók vigyáznak arra, hogy az autók el ne üssék őket, hanem a sofőrök örködnek a gyalogjárók testi épségén. A főelv az, hogy a gyalogosok a közlekedési rend szempontjából rangsorban előbb állanak a gépjárműveknél s azok rovására rengeteg előnyt élveznek. Éppen ezért könnyen megérthető, hogy jóformán teljes csendben bonyolódik le Párisban ez a hatalmas forgalom. A sofőrök nem túlkölnék, hiszen arra semmi szükség nincs, mert a gyalogosoknak nem kell kitérni az autók elől, ezt elvégzik a sofőrök szinte bámulatos ügyességgel. Emellett udvariasak, előzékenyek és akárhányszor megtörténik, hogy megköszönik a gyalogosnak, ha maga előtt előbb átengedi az autót.

A fékezés művészei
a párisi sofőrök

Valószínű viszont, hogy az autók szerkezete is több biztonságot nyújt Párisban. Tökéletes fékberendezéssel van minden autós felszerelve, úgy, hogy jóformán egy-két lépés távolságban le tudják fékezni az autót és döccenés nélkül a leggyorsabban haladó gépkocsit is. Nagyobb tiszteletben csak a közúti autobuszokat részesíti a párisi közönség, még pedig azért, mert ezeknek pontos menetrendjük van és óriási méreteik miatt nehézkesebben mozognak.

Azt hinné az ember, hogy Párisban nem is lehet mást, csak gépjárműveket látni. Ez nem egészen így van. Igen gyakran feltűnnek még lófogató járművek is, különösen teherszállító fogatok. Ezek között a

jellegzetes francia taliga dominál, amely sokkal nagyobb, mint a magyarországi paraszttaligák. Négykerekű szekeret viszont sehol sem látni. A franciaországi falvakban a gazdálkodók is csak ezeket a különös alakú taligákat használják, amelyeknek kerekerei csaknem kétszerakkora átmérőjűek, mint nálunk. A rohanó autók között ezek a nehézkes járművek teljes biztonsággal közlekednek s az eléjük fogott egy darab ló nyugodtan halad a leglázasabb forgalomban is.

A régi fiakkerek is feltűnnek még, persze modernebb kiadásban. Ezek már nem fuvarozó kocsik, hanem magánfogatok, cilindres kocsikkal s díszes kiállításban.

A taxi olyan olcsó, mint
náunk a villanyos

Mindent összefoglalva, az autóforgalmat zseniálisan oldották meg a

franciák, pedig még a legnagyobb világvárosok autóforgalma sem hasonlítható a párisi méretekhez. Berlin és London autóforgalma is messze mögötte marad. A taxiviteldíjak olcsósága idegenek számára pedig egyenesen szenzációs. Egy-egy normális távolságu autót Párisban alig kerül husz-harminc fillérbe, tehát körülbelül a mi villanyos jegyeink árának felel meg egy közepes távolságu taxizás.

Tanulni lehet a párisi
sofőröktől

Magyarországon még Budapest autóforgalma is csak úgy aránylik a párisihoz, mint például Debrecen a budapestihez. Itthon mégis egymást érik az autókatasztrófák és balesetek. Az autók megrendszabályozása nálunk még mindig a legnagyobb közlekedésügyi probléma. Páris már régentulvan ezen. A sok rendőrségi intézkedés helyett valószínűleg radikálisabb megoldási mód volna, ha a magyar sofőröket — akikben bizonyára meg is volna a hajlandóság, — csoportosan kiküldenék Párisba tanulmányutra, hadd lássák, hogyan vezetik ott balesetek nélkül az autót...

Amerika harca a szesztilalom
ellenÉvente egymilliárd dollárral többet költenek
ma szeszre, mint 1913-ban

Newyork, október 2.

A rhode-islandi demokrata konvent a newyorki demokrata konvent példájára határozatot szavazott meg, amelyben a szesztilalom teljes felhagyását követeli. A szesztilalmat különben sem lehet végrehajtani, — mondja a határozat — hiszen az összes hatósági szervek megvesztegethetők. Az egész szesztilalom csak arra volt jó, hogy buchnálidkra ösztönözze a fiatal generációt, amely minden korban a tiltott

élvezeteket keresi. Soha még ennyire nem pusztított az alkoholszenvedély az ifjúság körében, mint most Amerikában.

Az amerikai alkoholelleses liga washingtoni központja érdekes statisztikai adatokat közöl, amelyek szerint az amerikai nép az elmúlt öt évben évente átlag 2848 millió dollárt ad ki szeszre italokra. Ez az összeg évi egymilliárd dollárral nagyobb, mint amennyit 1913-ban költöttek szeszre italokra.

Egy tizennégyéves gyermek okozta a püspökladányi halálos autószerencsétlenséget

A kisfiu vezette az autót, amikor bekövetkezett a katasztrófa
Preineszberger vizsgálói a helyszíni nyomozásának eredménye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a borzalmas autószerencsétlenségről, amely vasárnap, szeptember 28-án, délután történt a Hajdúszoboszló és Püspökladány közötti országúton. A szerencsétlenségnek az autós tulajdonosa, Berta Elek gabonakereskedő áldozatul esett s még két súlyos sebesültet kezelnek a debreceni klinikán.

Dr. Preineszberger Jenő debreceni központi vizsgálóbíró a múlt nap helyszíni szemlét tartott s ugyanekkor dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő felboncolta Berta Elek holttestét. A vizsgálat a következőket állapította meg.

Vasárnap a délutáni órákban Berta Elek néhány ismerőseivel elhatározta, hogy autókirándulásra indulnak Püspökladányból Hajdúszoboszlóra. Szoboszlóra maga Berta vezette az autót és nem is történt semmi baj. Visszafelé jövet Berta megengedte az egyik tizennégy éves kisfiúnak, aki szintén a kirándulók között volt és már többször próbálkozott autóvezetéssel, hogy egy darabig ő üljön a volán mellé és vezesse az autót. A gyermek tényleg a kormányhoz ült és hetven-nolc kilométeres sebességet adott a gépnek, amely szélső sebességen száguldozott végig az országúton.

Már közel értek Püspökladányhoz, amikor észrevették, hogy előttük mintegy száz méter távolságra egy szekér halad s mint később kiderült, ezen Fazekas Balázs és fia ültek. A szekér szabálytalanul, az ut jobb oldalán ment. Az autót vezető fiu erősen túlkölni kezdett, azonban egyáltalában nem fékezett, úgyhogy az autó továbbra is változatlan sebességgel rohant előre. A szekér lassan átfordult az uttest baloldalára. Berta Elek ekkor már látta, hogy pillanatok alatt bekövetkezhethet a szerencsétlenség és hirtelen félkézrel odakapott a kormánykerekekhez, amelyet erősen elfordított. Az autó erre a négy méteres töltés partjára siklott, de nem borult fel, hanem körülbelül husz méternyire haladt a parton. Közben az autóban ülők észrevették, hogy baj történt és egymásután kiugráltak a kocsiból s egyikőjüknek sem történt semmi különösebb baja.

Maga Berta Elek közben elvesztette a lélekienét és kapkodni kezdett a volán mellett s egy hirtelen fordulattal az országútra vetette vissza az autót, amelynek ekkor már nem volt ura. A gépkocsi az ut közepén többször megfordult az ut tengelye körül s lassan csuszolt a szekér felé. Abban a pillanatban, amikor az autó a szekér mellé ért, a kocsi egy hirtelen fé-

zés következtében hátsó részével felemelkedett és óriási erővel nekivágódott a szekérnek, amelyet az árokba döntött s maga az autó is utána fordult.

Berta Elek messze kivágódott a felborult autóból és eszméletlenül, véresen terült el az árokban, míg a szekér két utasa, Fazekas Balázs és fia szintén rendkívül súlyos sérüléseket szenvedtek. Fazekas Balásznak a bordája tört össze, a fia pedig súlyos agyrázkódást kapott. Ugyanakkor érkezett oda a debreceni mentők kocsija, amely felvette Bertát és a másik két sebesültet és be akarta szállítani a debreceni klinikára. Berta Elek azonban Hajdúszoboszló közviten közelében meghalt.

A lefolytatott vizsgálat kétséget kizáró módon megállapította, hogy a szerencsétlenséget a fiatalkoru, tizennégy éves gyermek idézte elő, aki ellen megindult az eljárás.

Ujabb felajánlások
az irségakcióra

Dr. Vásáry István polgármester segélyakciójára a tegnapi nap folyamán a következő újabb adományok folytak be: Németh Nándor 6 diák kosztolása, Beck Mór pék havi 60 kiló kenyér, dr. Freund Jenő 10 P, dr. Magoss György ny. polgármester 30 P, Steer Gábor 5 P, Borross Marcella 5, Kölesönös Segélyző 100, Szeremley Béla (egyszer és mindenkorra) 50 P, dr. Oláh Miklós 10, Berényi Illés 5, Berényi Illésné 5, Lánzy Gyula koporsójára szánt koszoru megváltása címén a városi forgalmi adóhivatal egyszeri segélye 10 P, Szabó József havi 10 P, Alsószabolcsi Tiszai Armentesítő és Biztosítási Társulat tisztikara havi 105 P.

A debreceni nemibeteg
diszpanzer felállításának ügye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen város már régebben elhatározta a nemibeteg gondozó intézet felállítását, ami azonban eddig nem sikerült, mert a miniszteriumban több, mint egy év óta hever az ügy. Most végre dr. Láng Sándor tisztú főorvos értesítést kapott, mely szerint október 9-én Debrecenbe érkezik dr. Vass Imre, a nemibetegségek elleni küzdelem országos főbiztosa és itt a város vezetőivel, valamint a Társadalombiztosító Intézet igazgatóságával tartandó értekezleten letárgyalja a nemibeteg diszpanzer felállításának ügyét.

Remélhető, hogy ezen az értekezleten sikerül kedvező mederbe terelni a régen húzódo ügyet és a nemibeteg gondozó esetleg már ebben az évben megkezdheti működését.

AGYONLÖTTÉK
AZ UKRÁN TERRORISTÁK
VEZÉRÉT

Varsó, október 1.
Lemberg lap jelentése szerint Kelet-Galiciában agyonlőtték Hollowinszkít, az ukrán terrorista szervezet vezérét. Hollowinszkít a múlt héten őrizetbe vették és kedd délután helyszíni szemlére vitték ki az ukrán terroristák gyujtogatásainak színhelyére. Hollowinszkít ezt az utat arra akarta felhasználni, hogy megszökkék a csendőrök kezei közül. A szökési kísérlet nem sikerült, a csendőrök sortűzet adtak a szökésvény után és Hollowinszkít halálos fejlövés érte.

Hirdessen lapunkban!

HIREK

1930 október 3. (péntek)
 Prot.: Helga. Kath.: Kandid.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban ma reggel borulat állott be, sokhelyütt csekély esővel. A hőmérséklet sülyedt. Budapest 2-án délelőtt a hőmérséklet 13 fok Celsius.
 Időjóslás: Egyelőre még inkább telhős, egy-két nap mulva tulnyomóan derült idő, valószínűleg helyenként éjjeli fagyokkal.

A városi közigazgatási bizottság ülése. A városi közigazgatási bizottsága minden hónapban 5-én szoktak ülést tartani. Tekintettel arra, hogy most 5-ike vasárnapra esik, a közigazgatási bizottság ülését kedden, 7-én délután 4 órakor tartják meg.

Az egyházmegye közgyűlése. Az egyházmegye október 9-én, reggel 9 órakor tartja rendes közgyűlést Debrecenben, az egyház tanács-termében.

Görömbey Péter előadása. A Kálviniusok Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya pénteken este 6 órai kezdettel ülést tart a Kolégium dísztermében. Az ülés előadója Görömbey Péter ref. lelkész, aki a losonci ref. egyház 1849-ben történt elpusztítását ismerteti.

Vallásos filmbemutató. Október 6-án és 7-én, vagyis hétfőn és kedden a Katolikus Figyelő rendezésében vallásos filmbemutató lesz az Apolló-mozgóban. Ez alkalommal a legszebb filmek egyikét, az egész világon a legközelebb a fővárosban szédületes sikert aratott Lourdesi csodát pergetik le a debreceni közönség előtt, amely eddig is nagy érdeket tanúsított az ilyen mű filmek iránt. A kilencfelvonásos nagyszerű darab a filmkészítés technikájának remeklése, amelyről száklapok is a legnagyobb élménnyel rendelkeznek. Kétségtelen, hogy a debreceni bemutató is a legteljesebb sikerrel fog járni. Napjában két előadás lesz, mégpedig 6 és 8 órakor; jegyek — vasárnaptól kezdve elővetelben is — 40 fillértől 1,50-és árában válthatók az Apolló-mozgó pénztárában a pénztári órák alatt.

A Katolikus Figyelő októberi száma a szokott gazdag és változatos tartalommal, pompás kiállításban most hagyta el a sajtót s tegnap került az előfizetők asztalára. Az új szám a következő cikkeket tartalmazza: Falu Pál: Vass-mama prédikációja. Dr. Hauler Pál: A mai kor szociális problémái. — Liszt Nándor: Apró dolgok felülről nézve. — Mész László: Egyszerű falusi hid. (Köitémény.) Vass József: Magyarok Végasztalásából részletek. — Falu Pál: Letűnt idők porladó nagyjairól. — Falu Pál: Vass József. — Liszt Nándor: Amíg egy történelmi könyv eljut odáig. — Szoboszlai Bálint: Az otthon pórlása. — Falu Pál: A pesti sajtó lelkiismeretéhez. — Falu Pál: Az Egyenlőség igaza. — Liszt Nándor: Cocktail, pezsgő és eperbóle. — Falu Pál: A debreceni frontról. — Poór Miklós: Október virága. — Hírek. — Utitarisznyánkból. — A Katolikus Figyelő Kovács Sándor szerkesztésében havonta egyszer jelenik meg. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Szent Anna-utca 21. szám. Telefon: 6—01. Előfizetés évi 3 P 50, fillér.

Elgázolta a vonat Bösörmény mellett egy gazdáikodó szekere

A súlyosan megsérült gazdát a debreceni klinikára szállították

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Borzalmas szerencsétlenség történt a minap Hajdubösörmény közelében az 1-es számú vasuti örháznál, ahol az esti féltíz óras személyvonat elütötte Kovács Sándor hajdubösörményi gazdáikodó szekere. Az örház előtt régebben sorompó volt, melyet azonban leszereltek. Az idős ember az esti szürkületben nem vette észre a vonat közeledését és nyugodtan halott keresztül a sínen. A vonat mozdonya a lovát elütötte és azt kétszáz-

ötven méter távolságban taszította maga előtt, valóságos darabokra szaggatva a szerencsétlen állatot. Szerencsére a kerekek a szekeret nem kapták el, azonban ezt is belefördítették a töltés árkába. Kovács Sándor, aki a szekeren ült, belefördült az árokba és olyan szerencsétlenül zuhan le, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Eltört három bordája, a koponyáján nagyobb zúzódások vannak, úgyhogy igen súlyos állapotban szállították be a debreceni klinikára.

Vitéz dr. Szily Tibor csecsemő- és gyermekorvos rendelőjét Csapó-utca 4. szám alá helyezte át (Városi Takarékpénztár épülete). Rendel délelőtt 8—9, délután 5—6 óráig.

Félgjegyei Szegedre és vissza. A szegedi jubiláris ünnepségek iránt egyre szélesebb körű érdeklődés nyilvánul meg országsszerte. Az érdeklődést a nagyszabásúak ígérkező ünnepségsorozat meg is érdemli, mert azon épen jelentőségénél fogva olyan előkelőségek vesznek részt, mint vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója. Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás, József főherceg királyi herceg öfensége, a nagyméltósági püspöki karnak csaknem minden tagja, a magyar kormány ugyszólván teljes egészében úgy, hogy ezekben a napokban az ország figyelemmel Szegedre koncentrálódik. Épen ezért a rendező-bizottság, hogy minél nagyobb tömegeknek tegye lehetővé a Szegedre való utazást, megállapodott a MÁV. igazgatóságával abban, hogy október 22-től október 30-ig az ország minden részéből féláron utazhat mindenki Szegedre, aki az ünnepségeken részt kíván venni. Mivel az október 26-iki Alföldi Katolikus Nagygyűlésen és az azt megelőző külföldi tudományos üléseken legelső sorban az Alföld lakosságát érintő égetően sürgős kérdésekről lesz szó, az ünnepségeket rendező bizottság elsősorban az alföldi városokból és falvakból várja a hívők százait. A kedvezményes jegyre jogosító igazolványokat mindenki a menetjegyirodákban vagy azok megbízottáinál kaphatja meg. De kérésre készítséggel küld az ünnepségeket előkészítő iroda is (Szeged, Széchenyi-tér 3. Telefon: 4—41.) Mivel a jegyek száma kontingensálva van, célszerű, ha azok, akik az Alföld és Szegednek ezeken a nagy ünnepnapján részt akarnak venni, minél előbb biztosítják a maguk számára a kedvezményes jegyeket.

Külföldi úri lakás, parkírozott udvaron, teljesen modern négy szoba, fürdőszoba, nagy veranda, csejedszoba, minden mellékkeltség, dísznő- és baromfiókkal kiadó. Irinyi-utca 2. Értekezni lehet Miklósi-utca 6. T. 8—42.

Gyermektorna. A Váry-telep gyermektorna október elejével megkezdődik. Felvételnél már 4 évtől leány- és fíngyermek. Óra kedden és pénteken délután 4—5-ig. Tandíj havi 4 pengő.

Oicsó meglepetés.

A fiatal asszony születésnapjára ajándékot válogat az üzletben. Már minden polcot felforgatott és a pultra hordatott, de még mindig elégedetlen.

Ugy látszik, itt semmi sincs számomra. — mondja a kereskedőnek. — Hát nem tud ajánlani valamit, ami oicsó is volna és meg is lepné a férjemet?

Dehogynem, nagyságos asszonyom, — válaszol a boltos. — Bujjon az ajtó mögé és mikor hazajön a kedves férje, ugorjon elő és csináljon úgy, hogy „mmu!” — Az meg is fogja lepné és oicsó is lesz.

Dr. Siegmund Ervin szabadságáról visszatért és rendelését Szent Anna-utca 12. szám alatt újból megkezdte.

Tankönyvek, írószerek, festő- és rajzszerek legnagyobb raktára Antalfy József könyvkereskedésében. Használt tankönyvek félárban. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 6—12. szám.

Elsőrendű színházi női és férfi jelmezzuhák kölcsön kaphatók Diófa-utca 18., Hatvan-utcai kert.

B. Vattay Margit táncintézetében október 9-én jogász- és 14-én theológus-kolon kezdődik. Péterfia-utca 30.

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya fényképkiallítása 1930 november 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 díj futott be a gyárosoktól, kívánatra a kiállításra kölcsön keretek, bővebb felvilágosítással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgál, teljesen különálló más kiállítás. Amatőröknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény a keretekből.

Fehértői Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
 DEGENFELD-TÉR 4.
 TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Polgár Horváth Lajos gazdáikodó életének 67-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 3-án délelőtt 11 órakor lesz Faragó-utca 20-ik számú háznál kezdődő. Nagyszomban tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

Eitelték egy napszámot, mert azt állítoták, hogy a rendőrök megdézsmáltak a pénzt

Sibecz József hajdunánási napszámot a múlt év őszén irgalmatlanul berugott egy néhány korcsmában. Hatalmas botrányokat rendezett a város utcáin, úgyhogy a rendőröknek kellett közbelépniük és Sibeczet bekísérték a rendőrségre. Itt természetesen levették a fogdából, hogy aludja ki magát s ezt megelőzően szokás szerint, mint ahogy a törvény előírja, elszedtek tőle minden tárgyat.

Amikor másnap délelőtt kimentek Sibeczet a fogdából és visszaadták neki az elszedett tárgyait, köztük bizonyos mennyiségű pénzt is. Sibecz méltatlankodva jelentette ki, hogy nála több pénz volt, de nem bírja, hiszen nyívs ígv szoktak tenni a rendőrségen az emberekkel. Felhatalmazásra fűződendő rágal-mazás miatt indult meg elene az eljárás s ügyében csütörtökön tartott tárgyalást a debreceni törvényszéken a dr. Rézler Ervin elnök ete alatt működő büntetőtanács, amely Sibeczet jogerősen ötven pengő pénzbüntetésre ítélte.

Orvosi-, jogi-, gazdasági és mindeneműi szakkönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Piac-utca 7., Bika-szálló mellett.

Hoór-Tempis Erzsébet néhány magánéneknövendéket elvállal, Fűvészkerti-utca 4. T. 10—63.

FAJTISZTA GALAMBOK tulajdonosok miatt oicsón eladó. Apáji-utca 20. szám.

Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Poloskát, svábót, melytől kizárólag házilag csakis a Lőcserer Chneztánel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárában és drogériákban kapható.

„Michel” európai 1931-es bélyegkatalogus már kapható, orvosi, jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképezési cikkek, papírok Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon 10—57.

„Helen Society.” Daán Ilona megjött nyaralásából és újra megkezdte a tanítást. Angol, francia nyelvre vállal tanítványokat, ugyszintén énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéletes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanít. Próbaéneket ingyen. Jelentkezés naponta délután 2—6-ig. Fordít angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

Mindenféle irógép-munkát, értekezések, tudományos dolgozatok, kimutatások stb. gépelését, magyar, német, francia, angol nyelvű gépeket vállalok. Telefon 953.

A Singer varrógépek
 mégis a legjobb!

Salgótarjáni gyártmány

Kalor

folytonégőkályhák
 gyári lerakata

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Juliusi éjszaka

Hunyadi Sándor 3 felvonásos vigiátéka.

A szerző vigiátéknak nevezi darabját. Annak hirdetői a színlap is. A közönség is azzal a tudattal ül be a nézőtérre, hogy két órán keresztül vigiátékot fog látni és hallani. Minden külső körülmény arra vall tehát, hogy egy kellemesen eltöltött este után fogja elhagyni a színházat. Hunyadi Sándor azonban gondoskodik arról, mégpedig nagyon bravurosan, hogy mindebből semmi se valósuljon meg. Sőt azt a látszatot kelti, mintha minden igyekezete arra irányulna, hogy a közönséget kiábrándítsa a vigiátékból. Módszere meglepően egyszerű. A régi és lomtárba került francia vigiátékok szokott receptjét használja fel, kivonja belőlük a lényegét, mindegyikből eleven egy-egy jellemző vonást, ezeket szépen egymáshoz ragasztja, némi mese-logikával leönti, avas-szagu kétértelműségekkel teleítüzdeli (amit különben, enyhén szólva, malacságnak is lehetne nevezni) s széles mozdulattal, a derekasan elvégzett munka jóleső érzésével mutat a színpadra: voila! Ez a vigiáték. Naiv szerzőnk kettőt felejtett el: az idők megváltoztak. Nemesak az emberek feje felett mulott el az idő, hanem az izlés felett is. Ugylátszik elfelejtette, hogy a némi kétértelműségeken túl is van egészséges humor. És elfelejtette másodsorban, hogy a szindarabíráshoz rutin is kell.

A Csokonai színház igazgatóságának ez volt az idei évadban második prózaidarabja. Annak a színháznak, melynek hivatása volna a magyar kultúra terjesztése s melynek működése kulturális munkát jelentene. Hiszen ha a közönségnek a színház részére való megszerzéséről, jobban mindva visszahátróztatásról volt eddig szó, legfőbb érvül mindig a színház kulturális munkájának emlegetése szolgál. Ha jól tudjuk, ezzel a ielszóval indult a színház segítségére a most alakult Színpártoló Egyesület is. Hogy a mai este mennyre váltotta be a színház kulturális munkájához fűzött reményeket, azt azoknak megítélésére bizzuk, akik a mai előadást végignézték s akiknek egy kissé szívében fekszik a színház ügye.

Az első előadás alkalmával frott recenzióink aggodalma, hogy a színház vezetősége nem adott programot erre az évadra s ebből következtethetőleg úrra a tervszerűtlen munka válik úrra a Csokonai színházban, úgy látszik, kezd valóra válni.

A darab nem volt méltó az előadáshoz. Samálik a színészeket, hogy jó erőket erre pazarolják. Halassy Mariska. Könyves Tóth Erzsébet, Cselle Lajos és Mészáros Béla játékaik köszönhető az, hogy a „vigiátékot” végig lehetett nézni. Halassy erce most is egyszerű nemességében relik. Könyves Tóth Erzsébet fiatal menvasszonyában az ökonomikus játék iskolapédányát nyújtotta. Nincs egy felesleges mozdulata sem, egész játéka harmonikus. Cselle Lajos ragyogóan fiatal és felületes volt. József sohasem érte át a kétértelműség határát. Mészáros Béla hideg és nyugodt játéka kissé nyomta szírepét s különösen a harmadik felvonásban nem tudott elég könnyed lenni. Ötletesen játszotta meg szerepét Erveit Böske, míg Pallay Mancsi modorossága dacára ügyes alakítást nyújtott. Doi-nay Sugár, Fábrián és Szabó Imre jó kabinet alakítása egészítették ki az együttest.

A kilenc órára hirdetés kezdett és

a darab irivolitálásának tülön-tul ki-kürtöése ellenére gvenge éreklődés mutatkozott a bemutató iránt. (te.)

Fortuna leánya

Ez a címe a Vígyszínház mozi legfrissebb darabjának, amelynek az a meséje, hogy a hősnő egy rendbeli lopás, két rendbeli gyilkosság és megszámlálhatatlan zavarek után Fortuna kegyelme jut. Hogy a gyilkossággal gyanúsított völegény mi módon kerül szabadlábra, azt a film írója és rendezője a közönség fantáziájára bízza. És mind ez a töméntelen borzalom egyetlen éjszakán játszódik le, amely időpont nyílvánvalóan a legeslegutóbb nap-tár szerint Mikulás napjára esik. Tudniillik a gyermekek öröme: Mikulás bácsi önmagát is meghazudtolva a filmen kivételes gvarsasággal futott be: Szilveszterkor megjelent. A darab egyébként egyszerű látott, csesélt történet, meglehetősen silány változatban és még silányabb köpiában. A film kétszer is elszakadt.

A „premier”-est másik különlegessége I. Ferenc József élete és kora címet viseli. Másfél óráig tart, amíg leperex. Nem mintha sok ezer méteres volna a film, hanem inkább azért, mert a másfél óra felét olyan álló képek bemutatása tölti ki, amelyek már az iskolás könyvekben is szerepelnek s amelyek tolvonyó részben levelező lapokon s olajnyomatokon mintegy 2-3 évtizede ismeretesek. Egy másik félórát történelmi kutatással töltenek ki, azaz olyan irgalmatlan hosszú feliratokkal, amelyek egyuttal — a mozgó képekkel egyetemben — alaposan bővelkednek vaskos anachronizmusokban. Az előadás háromnegyed 9-ig tartott, de sokan már egy-negyedkor elmentek.

A kiragasztott mozi plakátoknak mindenesetre volt egy eredményük. Arra kérték ezeken a közönséget, hogy hangos tetszésnyilvánításoktól tartózkodjék. Ezt a közönség minden figyelmeztetés nélkül megfogadta volna, de így is a végetekéig tartózkodott.

A két darab október 5-ig lesz műsoron. (B. L.)

HETI MŰSOR:

Pénteken, október 3-án, este Fruska, vigiáték.

Szombaton, október 4-én este Pesti csajd, operett.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA: VIGSZÍNHÁZ

Fortuna leánya.
Ferenc József élete és kora.

URÁNIA

Hai-Tang.

Anna May Wong első beszélőfilmje.

APOLLÓ

A repülő banditák.
(Tom Mix.)

SZEGED SZÍNHÁZA SZAKITOTT A FŐVÁROS SZOLGAI UTÁNZÁSÁVAL

Szegedről jelentik: Kürthy Györey, a Szegedi Városi Színház hivatott művészigazgatója végre megindította a munkát, amelyet oly régebbi vetelnek színházaktól a nagy magyar városok. Véget vetett a fővárosi üzleti-intézetek katasztrófára vezető szolgai utánzásának és a de-

centralizációs színházi program első eredményeként október 7-én bemutatja a Szatmáron élő magyar író, Szabados Árpád „Asszony és a bolondok” című drámáját, amely természetesen a kartellbe tömörült pesti színmű-iparosok uralkodása idején a fővárosban nem kerülhetett

színpadra. — A heti műsoron különben a legfrissebb operettek mellett a „Hunyadi László” opera szerevelt, valamint a „Légy jó mindhalálig”, amelyet a debreceni direktió szerint Möricz Zsigmond üzleti okokból nem enged vidéken előadni.

TESTEDZÉS

Jó kondícióval várja a Bocskay a Nemzeti mérkőzést

A csapat minden része jól mozgott a tegnapi tréningen

A Bocskay csütörtöki tréningjén készült vasárnapi fontos mérkőzésre, amely Debrecen és a Tiszántul sportközvéleményének élénk érdekfődésétől kísérve a szezon egyik legnagyobb sporteseménye lesz. Viharos, szeles időben folyt le ez a tréning, amely idő a legkevésbé sem volt alkalmas futballjáték számára. Annál biztatóbb, hogy ebben a kellemetlen időben is teljes erejükben érvényesültek a Bocskay csatársorának igazi értékei a szintén kitűnően mozgó DVSC ellen. Lapos passzokkal, pontos helyezkedéssel ment előre a labda minden akciónál s ez főként amiatt biztató, hogy az őszi szezonban többiben is sor kerülhet a játékra hasonlóan viharos időben. A csatársor teljes elégedettséget keltett a tréningnek párszáz főnyi közönségében épen úgy, mint a védelem, amelyben különösen a két hátvéd látszott jó formában. Farkas és Hübner kielégítettek a kapuban. A halfsorban centerhalot Möré ját-

szott s ez a tehetséges, fiatal játékos most is tanúságot tett arról, hogy egyre fejlődik és még kitűnő tagja lesz a Bocskay együttesének. A szélső halfok játéka is teljesen elégitő, úgyhogy a debreceni közönségnek minden oka megvan arra, hogy bizalommal nézzen a vasárnapi mérkőzés elé. A megerősített Nemzeti minden elsőligabeli csapat-tal reményjogosulttan veheti fel a küzdelmet, a mai tréning alapján azonban bizonyosnak látszik, hogy a Bocskay együttese jó kondícióban, nagy kedvvel indul a Nemzeti elleni küzdelemre, ami pedig a szép sportot biztosítja és lényeges feltétele a győzelmeinek.

A MÁV menetjegyiroda (Piac-utca 56) egyre több és több előjegyzést kap vidékről és a debreceni közönség is tömegesen jelentkezik a jegyekért. Pénteken és szombaton az elővétel napjain minden debreceni váltsa meg a jegyét a mérkőzésre, amely vasárnap délután félnyolcor kezdődik.

Debrecen sportolói ékedő-déssel fogadták a DEAC sportfilmjét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Csütörtökön délután három előadásban mutatta be a DEAC az Apolló mozgósínházban a különböző sportokról készített filmet. A sport nagy elterjedése idején miszsiót teljesítenek ezek az előadások, mert rávezetik a széles tömegeket a helyes sportolásra. De emellett nagyon nehéz feladat is az ilyen oktató-előadások rendezése, mert a legtöbb kezdő sportoló nem szeret rendszeres munkát végezni, amivel pedig nemesak későbbi sportkarrierjét, hanem egészségét is veszélyezteti. Ezek a szempontok teszik értékesé a DEAC munkáját, amikor előadások árán is lehetővé tette a legújabb sportfilmek megtekintését. Az összes sportágakat felölelő rendszer és lassított felvételek a megjelent szépszámú közönségben nagy

hatást váltottak ki és nagyban hozzájárultak az általános sportkultúra fejlesztéséhez.

Az előadásokhoz Hadházy Dezső egyetemi testnevelő tanár mondott bevezetőt és magyarázatokat.

Bírókűdés. A vasárnapi amatőr bajnoki mérkőzéseket a következők vezetik: DEAC—DMTE Dittler, DTE—DKASE Scheiner, Texti—DVSC Balla, NYTVE—KSE Kerekse, NYTSE—P. MÁV bíró Bakó, NYMTK—NYKISE Szabó, NSE—Mátészalkai TE bíró Schön.

Szakosztályi ülések. A DEAC labdarugós szakosztálya ma, pénteken este fél 7 órakor az egyetemi pályán levő klubházban tartja tisztújító közgyűlését.

A DEAC athletikai szakosztálya október 4-én délután 7 órakor az Egyetemi Körben ülést tart. A városon keresztül stafétában részt vevő tagok okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

A DMTE labdarugós szakosztálya ma, pénteken este fél 7 órakor a Munkás Otthonban fontos ügyben ülést tart.

Kitűnő házi koszt

kapható úgy kihordásra, mint bentétkezésre

Burgondia-utca 2. sz.

Herceg Esterházy Pál

rábaközi husárgyárának debreceni lerakata PIAC UTCA 36. SZ. Legkényesebb izlést kielégítő finom húsárak, jelvágottak, rouladok, nyelvek, kolbászok, sajtok, halak, csemegecukkek dús választéka. Prágai pácolású Eszterházy gyógysonka és kötözött sonka! Kitűnő rábaközi kolbász 1 kgr. P 2.40. — Teavajak választéka 44 fillértől.

Telefonszámunk: 1-49. Telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.

• Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

A SZOVJETNEK NINCS BUZÁJA

A szovjet megüzente az élet-halál-harcot az egész világ mezőgazdaságának. Be akarja bizonyítani, hogy reá tudja kényszeríteni a maga kommunista örületét a kultüremberiségre. Otthon könyörtelenül éhezeti, pusztítja a parasztságot, elkommunizálta a földet, jobbágysorsba süllyesztve, kényszermunkára aljasítja a föld népet és a föld tulajdonától megfosztott gazdának véres verejtékével termelt gabonát vörös hordákkal erőszakkal elrékviráltatva a városokba hordatja össze, hogy onnan külföldi piacokra dobja, lehetetlenül olcsó árakkal, gyilkos versenyt zúdítva az európai gabonatermelő országokra. A szovjet földönfutóvá teszi azt a gazdát és földművest, aki nem hajlandó a szociális termelésnek eszofolt rabigába hajtani a fejt, és éhenhalásra itél a nép millióit, csak azért, hogy legyen elég gabonája, amit a külföldre exportálhasson. A kommunista téboly akként számít, hogy ha az olcsó gabona gyilkos versenyével az egész világon leszorítja az árakat, úgy elpusztul mindenütt a gabonatermelő gazda és kétségbeesésében és végső elkeseredésében Európa mezőgazdasági népessége szembefordul a fennálló renddel, zavarok támadnak s a nép hajlamosabb lesz a kommunista forradalmi maszlag befogadására. Egy csapással két legyet akar a szovjet agyoncsapni: egyfelől igába törni a százhuszmillió orosz népesség kigazda és földműves réteget, amelyek a legveszedelmesebb belső ellenségei a vörös örületnek és ugyanakkor forradalmosíthatja az egész világot, előkészítve a vörös uralom bevallott célját: a világorradalmat.

Kiderült azonban hamarosan, hogy az orosz szovjetnek nincsen buzafeleslege, már csak azért sem, mert a lezúllott mezőgazdasági termelés még amnyi gabonát sem tud produkálni, mint amennyi az éhező orosz nép eltartására szükséges volna. Vagyis, ha az orosz kormány gondoskodnék arról, hogy a százhuszmilliónyi orosz népesség megkapja a maga normális kenyérszükségletét, úgy nemhogy exportra nem maradna buzája, hanem ellenkezőleg. Szovjetországnak kellene igen nagy mennyiségű búzát importálnia. Azonban a bolsevizmus megkötyagosodott urai nem törődnek az orosz nép éhínségével, amely egyre nagyobb méreteket ölt. Eppen most derült ki, hogy egy csapással százazrek szájától vonta el azt a kis darab kenyéret is, melyet eddig kenyérgyegyekkel engedélyezett számukra. Megvonta azért, hogy forradalmi céljai szolgálatára külföldre vigye. Négy-száz-ezer orosz állampolgártól vonta meg a kormány a kenyérgyegyet és ezzel valóságos éhínségre ítélte csaknem félmillió lelket. Ezzel is esőkkenteni akarja a belső fogyasztást, az esztele buzaömping javára.

A világtörténelemben példátlan eset, hogy egy kormány eképpen intézményesítse saját lakosságának az éhínségét, világralmi célok érdekében. De már maga ez az örült intézkedés is bizonyítja, hogy az orosz buzaömpingnek hamarosan össze kell omlnia. Mert, bármily titrelmes legyen is az orosz nép, azt mégsem tétlenül eltérni, hogy szájától a falatot mindenkorra megvonja

la kormány. Lehetetlen gondolat az, hogy a szovjet folytassa a buzaexportot ugyanakkor, amikor Oroszországban milliók éheznek. Ezért a legesztelenebb mesterkedésekkel iparkodik most az orosz kormány fenntartani a buzaömping látszatát. Mert csak látszatról van szó ott, ahol valójában nincsen eladható buza-készlet. Amerikában máris kiderítették, hogy az ottani nagy világpiacokon az orosz szovjet milliókra menő bushel olyan búzát adott el, ami neki nincs is meg s amelyet nem fog tudni leszállítani. Vagyis nem meglévő búzát adott el a szovjet, hanem úgynevezett papirosbúzá, későbbi szállításra. Az amerikai gabonapiacok azonban már rájöttek erre a turpisságra és nem ijedeznek többé az orosz ömping-manőverektől, hanem felkészültek arra, hogy a szállítási határidőben követelni fogják az

Italmérés engedély nélkül is fizethetik borral a szőlőművelés költségeit a gazdák

A szőlősgazdák a szőlőművelés költségeit igen gyakran részben vagy egészben természetben, illetőleg borral egyenlítik ki. Előfordult azonban, hogy egyes pénzügyi hatóságok kihágásnak minősítették ezeket a természetben való fizetéseket, azon indoklással, hogy a bortermelőket saját termései borait csak 25 liternél nagyobb mennyiségben adhatják el italmérési engedély nélkül. Az Országos Mezőgazdasági Kamara kérdésére a pénzügyi kormányzat rendeletet bocsátott ki a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben az ilyen természetbeni kiszolgáltatásokat megkölönbölteti a borkimérésektől és így a gazdáknak a jövőben ezen esetben italmérési engedélyt váltaniuk nem kell. Ezvétként intézkedtek, hogy az ilyen címen megindított íővedéki kihágásokat is be szüntessék.

Az európai szövetkezetek az amerikai zsír ellen

Köztudomású az, hogy az amerikai zsír az európai piacokon igen komoly vetélytársa az európai zsírnak. Az amerikai zsírnak konkurenciája főleg abban nyilvánul meg, hogy hosszú hitel adták a kereskedők. Amint hírlik az európai fogyasztási szövetkezetek nagyvadásu mozgalmat indítottak a Hamburgban székelő zsírkartell ellen. A mozgalom célja: előnyben részesíteni az európai zsírt az amerikaival szemben és letörni az amerikai zsír-kartell árdiktatúráját. — Ezen mozgalom elsősorndően fontos Magyarországra, mint zsír-exportőr államra nézve, mert ha a mozgalom eredménnyel jár, előreláthatólag a zsír árakban és így a sertés piacon is szilárdulás következne be.

A görög lóvásárlások

Több oldalról kértek felvilágosítást szerkesztőségünköt a jelenlegi görög lóvásárlások ügyében. Szükségesnek tartjuk, hogy ezekre válaszat lapunk hasábjain adjuk meg. A görög földművelésügyi kormányzat évente többszáz lovat szokott vásárolni Magyarországról. Ez évben, a hír szerint, ezer darab lovat szándékoznak vásárolni. A vásárlásokat Hurlambopolu és Kassimati görög földművelésügyi miniszterium felhatalma megbízottai eszközlik. A vásárlások céljából Kisköröson több-

oros szovjet által eladott buza-mennyiségek tényleges leszállítását. Minthogy pedig ilyen búzájuk nincsen, nyilvánvaló, hogy az orosz kormány kénytelen lesz az eladott, de meg nem lévő buza-mennyiségeket a világpiacokon felvásárolni, tehát előbb-utóbb vevőként fog fellépni és ezzel a fiktív eladásokkal levert buzaárakat ő maga fogja ismét felszököttni.

Az orosz ömping falrafestett ördögétől tehát nem kell megijedni, mert ma már az egész világ tudja, hogy olyasmit adtak el olcsón, ami nekik nem is termelt. Ezzel az orosz buzaömping önmagától összeomlik és meghiusul a világpiac dorutirozásának és a világ forradalmosításának pokolian kieselt terve. Ezzel a fegyverrel az orosz szovjet legfeljebb a saját népességét fogja forradalmosítani, de akként, hogy az éhhalálra ítélt milliónyi tömegek a szovjet ellen fognak fellázadni és végre a népharag el fogja söpörni a bolsevizta örület mániákus vezéreit. Be fog következni, hogy az európai agrár-országok gazdanépet maga Oroszország fogja megszabadítani a szédelő buzaömping lidércétől.

száz ló befogadására alkalmas istállót is béreltek.

Mézpiac

A mézpiac szilárdulás jelei mutatkoznak. Az utóbbi napokban a kereslet is megélnékült; nemcsak a belföld részére történtek vásárlások, hanem jelentősebb tételeket adtak el a külföldre is. Az árak további emelkedése várható, miután a feleslegnek nem nagyok és Románia, valamint Jugoszlávia lényegesen magasabb árakat kér a pergetett mézért, mint Magyarország. A tartózkodás nem sikerült kielégítő módon, amennyiben igen sok helyen alig hordtak annyit a méhesaládok, amennyi a téli szükségletüket fedezi. A pergetett méz jelenlegi ára feladóállomáson kg.-ként, edény nélkül 92—102 fillér között mozog.

Tojáspiac

A meglehetősen nagy külföldi kereslet következtében a tojáspiac változatlanul szilárd. Főleg Németország és Ausztria számára vásárolják jelenleg a tojást az exportőrök; azonban Olaszországba és Svájcba is mentek tojásszállítmányok. A piacon a felhozatal általában gyenge és a bevásárlási árak az Alföldön és a Duna—Tisza-közén 12—12,5 fillér, Dunántúlon 12,5—13 fillér.

Fajkakasok kiosztása

A Debreceni Gazdasági Egyesület czutun közli, hogy néhány nap múlva vörös izlandi fajkakasokat fog kiosztani kedvezményes áron az egyesület tagjai között. Igénylések bejelenthetők a titkári hivatalban.

Szünetelt a forgalom az áru- és értéktözsden

Csütörtökön nemcsak az értéktözsde, hanem a gabonapiac is szünetelt a forgalom. A tözsde terméi zárva voltak és még úgynevezett telefonközi forgalom sem fejlődött ki a piacon. A hangulat azonban a forgalom szünetelése ellenére is sokkal barátságosabb volt, mint tegnap, mégpedig nemcsak az érték-, hanem a gabonapiacra is. A gabonakereskedelmi körök vélekedése szerint a jobb hangulatra az adott

okot, hogy Amerikában, mint erről más helyen írtunk, emelkedő árfolyamok mellett kötötték a gabonázleteket és remélik, hogy ennek kihatása lesz az európai árutözsdekre is

Chicagói terménytözsdezárlat

Chicagó, október 2.		Előző zárlat cent bushel	
Buza			
Szept. —	—	80,25—375	85,875—84
Dec. 81,375—25	—	86,50—875	—
Márc. 85,125	—	—	—
Május 88,125	—	—	—
Tengeri			
Szept. —	—	82,125	83,50
Dec. 83,750	—	83,50	85
Márc. 85,750	—	—	—
Május 87,625	—	—	—
Zab			
Szept. —	—	38,750	40,750
Dec. 39	—	40,750	42,125
Márc. 41,125	—	—	—
Május 42,25	—	—	—
Rozs			
Szept. —	—	50,375	51,50
Dec. 51,25	—	51,50	55,750
Márc. 55,750	—	—	—
Május 57,750	—	—	—

A liverpooli gabonapiac

Liverpool, október 2.
Középarfolyamok: Buza december 5.11 és háromnegyed, buza márciusra 6.1, buza májusra 6.2 és egynegyed. Az irányzat tartott.

A mai zürichi árfolyamok

Zürich, október 2.
(Záróár-folyamok.) Páris 20.22 és fél, London 2504.00, Newyork 515.35, Brüsszel 71.86, Milánó 26.98 és fél, Madrid 53.25, Amszterdam 207.80, Berlin 122.71, Bécs 72.25, Szófia 3.78 és egynegyed, Prága 15.29, Varsó 57.75, Budapest 90.20, Belgrad 9.12 és fél, Bukarest 3.06 és egynegyed.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben DEBRECEN, PIAC-U, 14 (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, paplány, egéirtó megbízható minőségben kapható.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20% kedvezményt szobárainkból,

10% kedvezményt olcsó ételmi árainkból

(menut kivéve) módunkban van az UJ-SÁG kiad. h. vatalával 1 tesített megálapodas alapján kibővíteni

Magy kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira s óló mértékelt árujegyekkel. Tckintettel a nagy keresletre, kéjük szoba- és szí hájegy rendelését 2—3 nappal előbb velünk közölni.

PARK SZALLODA

BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályával érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

Kétszobás,
konyhas lakás azonnal
kiadó, Mester u. 29. 92

Utcái
ujonnan festett egy szo-
ba, konyha, kamara,
fűskamarából álló lakás
november elsejére kiadó.
Apafi utca 20. Az ud-
varban. Vízvezeték és
fűtő kut, külön mosó-
konyha. 5187

Kiadó
4 szobás modern lakás
november 1-ére. Jókai-
utca 6. sz. 5347

Kiadó
azonnalra 1 és 2 szobás
lakások, Déli sor 23. 65

Kétszobás
modern lakás, az egész
épület udvarral, konyha-
kerttel. jószágtartással
kiadó. Aczél utca 6. —
Széchenyi-ut végén. 91

BUTOROZOTT SZOBA

Külfönbejárati
butorozott szoba kiadó.
Széchenyi utca 15. eme-
let. 351

Francia
nyelv-mesternő csoportok
ban, vagy egyenként
nyelvvizsát ad a Svetits
intézetben vagy háznál,
Mademoiselle Emma
Vahlé. 98

Institutrice
francaise donne leçons
particulieres on en grou-
pes soit au Svetits, soit
dans les familles. Made-
moiselle Emma Vahlé. 98

Kiadó
butorozott szoba október
15-re Simonyi ut 9. 95

Egy
butorozott kis szoba gaz-
dáznak vagy egyetem-
hallgatóknak azonnal ki-
adó. Csapó u. 4. 337

Külfönbejárati
elegáns butorozott —
földszinti utcai szoba 1—
2 urnak kiadó. Cim:
Független Ujság Köl-
csönkönyvtárban. Szé-
chenyi utca 2. E-20

Külfönbejárati
világos, jól butorozott
szoba kiadó. Széchenyi-
utca 15. emelet. 332

Csinosan
butorozott szoba esetleg
ellátással is kiadó. —
Droth, Bethlen 58. 309

Külfönbejárati
butorozott szoba október
15-re kiadó. Püspöki pa-
lota, I. em. 38. 89

Két ágyas
uccai buorozott parket-
tes szoba kiadó. Hat-
van utca 18. szám, II.
em. balra

Utcái
külfönbejárati butorozott
szoba ellátással 2—3
uriembernek kiadó. Rá-
kóczi utca 24-b. 78

Diserét
különálló utcai külfönbe-
járati elegáns butoro-
zott szoba kiadó. Pa-
csiirta 11. 99

OKTATÁS

Énektanítás.
Hangképzés a legelső
hangpedagógusok mód-
szerével előkészítés ének
vizsgára lélegzés-tech-
nika és tökéletes hang-
vétel tanítása. Jelentke-
zés naponta 2—6-ig,
Piac utca 40. I. emelet.
Próbaének ingyen.

Német
órákat ad dr. Kövessi,
Harsányi G. u. 25. 712

AUTO, MOTOR, KEREKPÁR

3—4 lóerős
motort keresek megvé-
telre. Hegyi Mihályné ut-
ca 50. 97

Angol
motorkerékpár 550 km.
teljes világitással, ké-
nyelmes oldalkocsival el-
adó. Simonffy utca 36.
10

ELADÓ ÁLLATOK

Fajtiszta
galambok tulszaporodás
miatt olcsón eladók. —
Apafi utca 20. szám. 5323

AJÁNLAT

Rádiót
ébját öt család kész-
pénzfizetéssel szerezni. —
különböző gépekről aján-
latokat kérlek Sas u. 4.
házmesterhez beadni. 108
Betételekre
most is mi adjuk a leg-
magasabb kamatot. Köl-
csönöket olcsón folyósi-
tunk Debreceni Népszö-
vetségi Hitelszövetkezet,
Szent Anna utca 10—12
Batthány sarok bérna-
lota.

Bőrkeztük
átalakítását, festését,
javítását, mosását. —
ezüststridükök bélelését,
füzők javítását legol-
csóbban vállalom. Kesz-
tyű és Fűzőüzem. Kos-
suth-u. 59. 5234

Jókarban
lévő folytonégy kályhát
megvételre keresek. —
Grósz, Diófa utca 15. sz.
336

Társ
kerestek közreműködés-
sel, ezeröttszáz pengővel.
Havi jövedelem 3—400
pengő. Ajánlatokat „Fa-
üzlet” jellegre kiadóra
kérek. 192

KULONFELE

Ejveszett
rozsdabarna színű nös-
tény vadászgatyám. —
Megtalálóját jutalomban
részesítem. Szent Anna-
utca 66. alatt. 332

Stráfkocsi
jókarban levő jutányo-
san eladó. Vigkedvü Mi-
hály utca 10. sz. 6430

Száraz tüzfűtő

H zai és perosz
szemeket
legolcsóbban
Bajomi
József
tüzfűtő és széntelepén
Telefon 8—93.
szerezhet be.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-ut-
cákban azonnal beköl-
tözhető új és régi há-
zak, valamint házbé-
lyek nagyon előnyös
feltételek mellett el-
adók, Tiszántuli, Kos-
suth-u. 8. 3250

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új
békölözhető házak és
házhelyke hosszú idejű
törlesztés kedvezménye
mellett eladják, Tiszán-
tuli Mezőgazdasági Hi-
telintézet, Kossuth utca
8 szám.

Eladó
Bihari telepen egy 30
évre adómentes jól jöve-
delmező új ház 2 szoba,
konyha, terrasz és mel-
lékbeliségű lakással. —
melyen ezenkívül még
egy szoba, konyha van.
gyümölcsös és beton kut-
tal ára 6000 pengő, de
1000 pengővel részletre
megvehető. Értekezhetni
Gazdák Bankja Kossuth
utca. 104

ELADÓ FÖLD

Eladó
hadhízi határon 14
hold föld, a Bocskay-
terhez mintegy 10 perc
távolság. Van rajta egy
tanya és istálló és 2400
kadrát szőlő, fagykár-
mentes és egy jó kar-
ban levő Hoffer gőzgar-
nitúra. Értekezni lehet a
helyszínen G. Nagy Fe-
rencel Erdő utca 29.,
Hajdudhádázon. 44

Eladó
a Németh-utcában 300
négyzetméteres ház hely —
kedvező fizetési feltéte-
lek mellett. Értekezni
lehet Tiszántuli Mező-
gazdasági Hitelintézet-
nél, Kossuth utca 8. sz.
6429

10 máza
szőlőterméssel 300 négy-
zetméteres ház hely, bekerít-
ve Homokkerten min.
cél elfogadható áron
sürgősen eladó. Kossuth
59. 5395

Kiadó
vagy eladó egy hold kö-
rülkerített nagyon jó
konyhakertészeti fekete
föld azonnal bekölözhe-
tő két szobás lakással
a vágódhó mellett Bihari
telepen villamos megálló
hoz közel. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 105

Apróhirdetés
a vasárnapi számba
szombat este 8 óráig
adható fel a
DEBRECENI UJSÁG
HAJDUFÖLD kiadóhivatalában
Kossuth-u. 3. I. em. vagy József kir. herceg-u. 16.

Ebédkosztért
egy-két iskolás gyermek
mindennapi foglalkozta-
tását vállalja komoly
leány. Leveleket „Ebéd-
koszt” jellegre kérem. 5086

Zongoratanárnő
nyári szünet alatt jutá-
nyos áron magyar nota
kurzust rendez. Cim a
kiadóban. 3637

SUTOROK

Modern stílusú
új halószoba azonnal el-
adó. Király 5. Közeleb-
bit nézmesternél. 348

Eladók
használt butorok, Miklós
utca 51. szám, benn a
pincében. 349

Autófuvarozás
legjutányosabban vállá-
lok. Vigkedvü Mihály u.
10. sz. Telefon 9—47.

ELADÓ INGÓSÁG

Rádió
4 lámpás elutasítás miatt
igen olcsón eladó. Hat-
van utca 18 II. emelet
bal. 5209

UZLET, MOHELY, RAKTÁR

A központban
étkezdő és kávéház-
családi okok miatt át-
adó. Cim a kiadóban. 5337

Üzlethelyiség
kiadó. Batthányi 1. sz.
Tudakozódni házmester-
nél. 62

Takarításért
világos, száraz pince-
kás kiadó. Apafi-utca 20
5235

Cimtiblakot
szép kivitelben, olcsón ké-
szít Held Miklós cimteszé-
szete, Simonffy-utca 36. sz.

Potoskairást
ciángázzal vagy szabá-
dalmazott fo yadékszer-
rel és lakások vizsgálá-
sát felelősséggel vállal-
lok. Poloska- és pat-
kányirtószert kapható. —
Nánássy, Kossuth utca
47. Telefonhívó 845. 347

KERESLET

Trágyát
keresek megvételre. Ér-
tekezni Bessenyei ut 10.
deután. 107

Megvételre
keresek repec-, köles- és
buzaajl keveréket. Apa-
fi utca 20. szám. Ugyan-
ott fajgalambok tulsza-
porulat miatt igen olcsó
3000 eladók. 93

Göré
200 métermáza csöves
tengeri részére Kőlcsey-
tucán azonnal kiadó. Ér-
tekezni Szappanos utca
22. 77

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcaiban (Hadházi utca
mellett az erdő alatt)
300 négyzetméteres sarok
házhely kedvező fizetési
feltételek mellett eladó.
Érdeklődni a Tiszántuli
Mezőgazdasági Hitelin-
tézetnél, Kossuth utca
8 szám. 3094

Eladó
Homokkert Lónyai utca
11. szám alatti ház 6200
sengőért mely magában
foglalt négy rendbeli egy-
szobás lakást mely esel-
leg egy nagy lakásnak
is használható. Értekez-
hetni Gazdák Bankja,
Kossuth- és Batthányi
utca sarok. 102